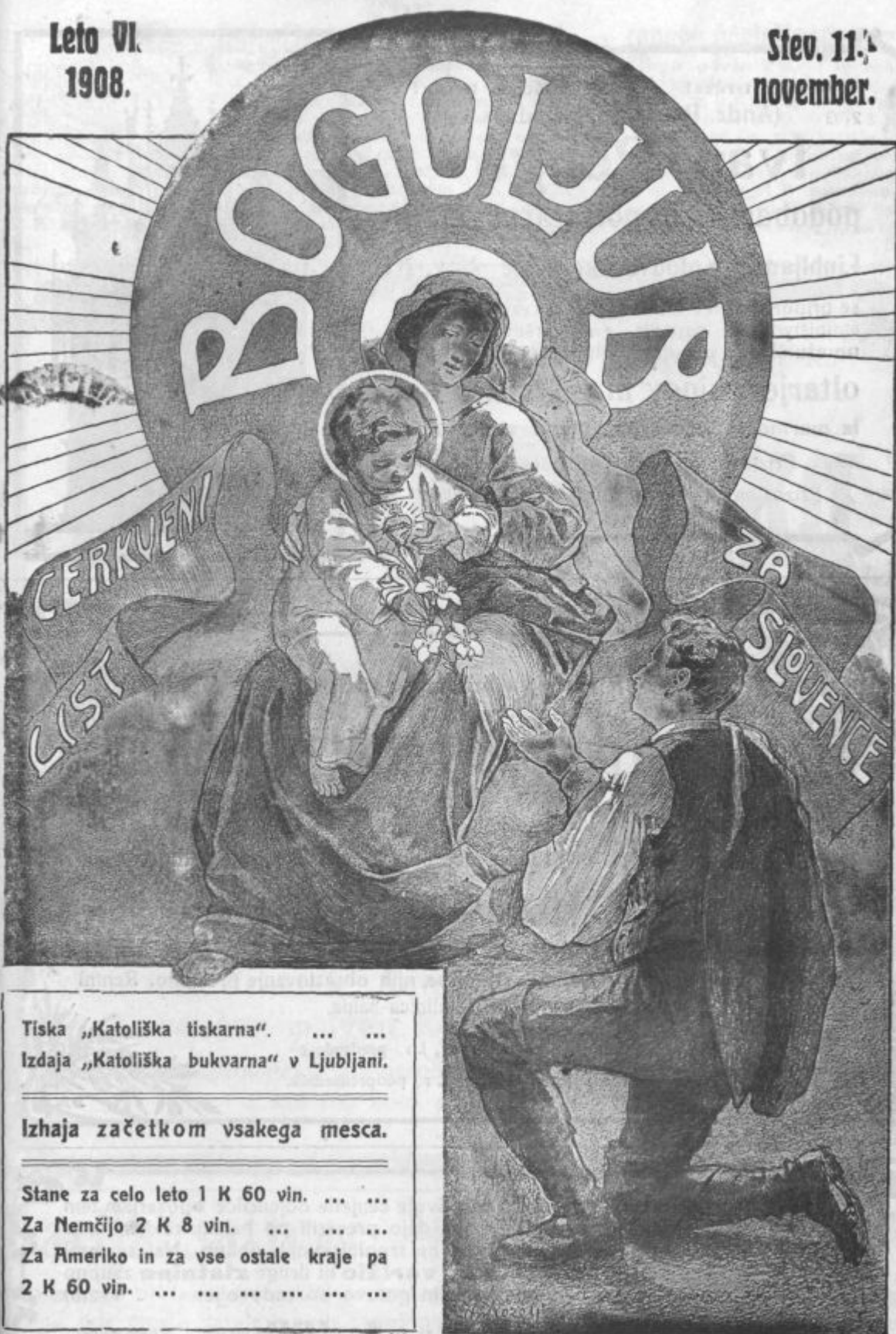

Leto VI.
1908.

Štev. 11.
november.

Tiska „Katoliška tiskarna“.
Izdaja „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Izhaja začetkom vsakega mesca.

Stane za celo leto 1 K 60 vin.
Za Nemčijo 2 K 8 vin.
Za Ameriko in za vse ostale kraje pa
2 K 60 vin.

Domača tvrdka! Domača tvrdka!
2793 (Andr. Rovškov naslednik.)

Ivan Pengov

podobarski in pozlatarski ateljé

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 20

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim pred-
stojništvom v naročila za izvrševanje strogo
umetniško v raznih slogih izvršenih

oltarjev, kipov in svetniških soh
iz marmorja, cementa, gipsa ali lesa itd.

— Priznano umetniško dovršena dela! —

Priznalna pisma so vedno na razpolago!

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poroštvom, Kongresni trg 19
sprejema vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

 po 4³/₄ 0/0.

to je: daje za 200 K 9 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni
davek plača hranilnica sama.

Kanonik Kalan Andrej, l. r., predsednik

2797 Kanonik Sušnik Janez l. r., podpredsednik.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem
potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje
konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej
vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno
obrne na podpisanega in gotovo bo zadovoljen. 2767

Ljubljana, Kopitarjeve ulice 4. **L. Vilhar, urar.**

S. Benisch

Največja češka tovarka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšega 2 K 40 v, **polbelega** 2 K 80 v, **belega** 4 K. **belega** skubljenega 5 K 10 v, 1 kg izredno finega **snežnobelega**, skubljenega 6 K 40 v in 8 K; 1 kg **sivega puha** 6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prsni puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankingblaga, 1 **pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim **račjim perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K: **blazine** 3 K, 3 K 50 v, 4 K. — Pošilja proti povzetju, od 12 K više franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in franko vrnitev dopuščena, za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

15—1

Ravnokar je izšla v založništvu v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 6, **krasno opremljena**

1790 1

Družinska Pratika

za leto 1909.

Cena kot doslej 24 vinarjev izvod.

Letošnja „Pratika“ **presega** po svoji krasni opremi in zbrani vsebini **vse dosedanje izdaje**, ker ima poleg obilice poučnega in zabavnega berila z mnogimi slikami tudi **štiri** krasno izvršene slike v trobarvnem tisku: **Lurške Matere božje**, jubilentov **papeža Pija X.** in cesarja **Franca Jožefa I.** ter izložbo „**Katoliške Bukvarne**“ v Ljubljani.

Kupujte in priporočajte le **našo** pratiko!

Glavno zalogo imajo: „**Kat. Bukvarna**“, Prodajalna „**Kat. tisk. društva**“, Anton Krisper, Vaso Petričič, A. Korenčan in Ivan Kordik, trgovci v Ljubljani.

Cena za razprodajalce pri naročilu do 100 kom. 17 vinarjev izvod, nad 100 kom. pa po 16 vinarjev.

Marija Sattner, Ljubljana, Dunajska cesta št. 19

(Medjatova hiša, II. nadstr.)

se priporoča prečastiti duhovščini za **izdelovanje cerkvenih paramentov**. Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke.

2775

Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, p. Smlednik, (Kranjsko)
 Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2
 : : : : : Spisi se morajo poslati vsak mesec do 10., dopisi do 15. : : : : :

Vsebina XI. zvezka:

	Stran
O II. škofijski sinodi v Ljubljani od 24. do 28. avgusta	321
Blagor vam, ki ste odšli. (Pesem.)	326
Devetinštirideseto poročilo bratovščine presvetega Rešnjega telesa	326
P. Ivan Fiorovič D. J.	328
Vera v trpljenju Marijinih otrok	329
Marijina hči pri mizi Gospodovi. (Pesem.)	330
Krščanska mati	331
Naše srednješolske razmere	334
Bratovščina sv. Cirila in Metoda	335
Pokopališče	336
Delo v namen zedinjenja razkolne cerkve s katoliško	337
Slovenci v Lurdu	338
Veren general	340
Trojen smehljaj umirajočega starčka	341
Kako sem potoval v sv. deželo	341
Cerkveni razgled	344
Nove knjige	359
Drobtine	350
Odpustki meseca novembra	351
V molitev se priporočajo	352
Zahvale za uslišano molitev	352
Darovi	352

„Katoliška Tiskarna“

priporoča

vizitke, kuverte in druga dela.

Razpošiljanje blaga na vse
 kraje sveta! Najcenejša, naj-
 večja eksportna trdka!

Prosim, zahtevajte veliki ce-
 nik, ki se pošlje zastonj in
 — poštne prosto! 149

H. Suttner, urar v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo veliko, izorno zalogo finih **švicarskih ur**

briljantov, zlatnine in srebrnine v veliki izberi po nizki ceni.

O II. škofijski sinodi v Ljubljani, od 24. do 28. avgusta.

II.

O javni službi božji.

Zadnjič sem vas opozoril na nekatere želje in določbe, katere se same cerkve tičejo. Danes pa naj vam povem, kaj se je v sinodi sklenilo o svetih opravilih, ki se v cerkvi vrše.

Kar zadeva sveta opravila, sem vse to določil, kar je potrebno, da se pomanjkljivosti in slabe navade odpravijo, opravila sama pa še bolj spopolnijo.

Na stare navade, če so tudi večkrat le razvade, smo silno navezani, in jih neradi pustimo. Zato vas bo morda nekaka nevolja obšla, ko bodo gg. župniki po novem letu nekatere stvari izpremenili. Toda, premagali bote nevoljo, novemu redu se vdali in se ga prav kmalu privadili, kaj ne?

Da vas pa izpremembe ne iznenadijo, zato naj vas v našem »Bogoljubu« danes na nje opozorim; le dobro jih premislite.

1.

K svetim opravilom vabijo z v o n o v i. Gotovo radi vidite, da se sveto opravilo točno ob določeni uri začne. Vsaj ste se sem-tertja že meni pritoževali, če gospodje malo prekasno pristopajo; pa tudi vi sami večkrat začetek svetega opravila zamudite, češ, ne mudi se, vsaj še ne bodo pristopili.

Razlog zamudi je večkrat cerkvenik, ki ne more ob istem času zvoniti in sveče prižigati. Zato smo določili, da se k vsakemu sv. opravilu skupaj vabi četrt ure pred začetkom, kakor je v nekaterih župnijah že navada. Dotično četrt ure se lahko vse za sveto opravilo pripravi in ko odbije ura, duhoven pristopi. Vi pa tudi lahko veste, da je treba hiteti in bote mogli biti v cerkvi, ko ura odbije.

Ob delavnikih se bo vabilo samo enkrat, in sicer z dvema zvonovoma, ali pa z večimi, kakor je dosedaj navada; ob nedeljah, praznikih in tudi sopraznikih se bo pa prvič vabilo samo z enim, in sicer večjim zvonom že eno uro pred začetkom; navada, vabiti k glavnemu opravilu tudi dve uri pred začetkom, naj ostane, kjer že obstoji.

Da ob nedeljah, praznikih in sopraznikih morejo slediti sveto mašo tudi oni verniki, ki morajo doma biti, se bo z zvonom naznanil začetek svete maše in pa povzdigovanje. Drugi deli svete maše se ne bodo naznanjevali.

Skoraj povsod je razvada, da o največjih slovesnostih gre več mladeničev v zvonik, ki tam k glavnim delom svete maše pritrkavajo. To pritrkavanje je samo po sebi kaj lepo in slovesno. Vendar se pa to slovesno pritrkavanje po novem letu odpravi, in sicer

zato, ker dotični mladeniči niso pri sveti maši in ker se je tačas v zvoniku marsikje dosti nespodobnosti dogodilo. Nič ne dvomim o tem, da bote vi stariši to prepoved prav veselo pozdravili; upam pa, da jo bote tudi vsi dobri mladeniči iz srca pozdravili.

Med sveto mašo se verniki z malim zvončkom opozorujejo na njene glavne dele. To je prav in koristno ne le v večjih cerkvah, ampak tudi v manjših; vsaj se človek rad v molitvi zatopi, in bi utegnil glavne dele spregledati, ko bi mu jih milodoneči zvonček ne naznanil. V cerkvenih določilih se govori o zvončku, ne pa o zvoncu; v mnogih cerkvah pa vendarle nahajamo velike zvonce, ki tako pojo, da gre kar vse skozi ušesa in nam živce hudo razdraži. Kajne, da bo vam vsem gotovo močno všeč, ako se večji zvonci iz cerkve odstranijo?

Prav neprilичno je v cerkvi ondi, ako je obenem več svetih maš. Vedno zvonjenje pri vseh oltarjih pobožnost moti, ušesa muči in človek ne ve, kam bi se obrnil in kako bi molil. Da se ta nadloga odpravi, bo po novem letu zvonček le pri vseh delih glavnih svetih maš zapel, pri družih istočasnih svetih mašah bo pa s trikratnim bolj tihim udarcem edinole povzdigovanje naznanil.

2.

Zadnjih petdeset let so se razne, časa primerne pobožnosti pomnožile; sedaj jih je že prav mnogo. Tudi sveto Rešnje Telo se bolj in bolj pogostokrat izpostavlja; vsaj si prave prisrčne pobožnosti ne moremo misliti, ako ni presvetega Rešnjega Telesa.

Ker so pa v tem oziru po škofiji mnoge razlike nastale, semtertja se celo kake razvade vrinile, smo v sinodi tudi v tem oziru marsikaj določili iz namena, da bi se vse župnije bolj vjemale in se bolj natanko po cerkvenih postavah ravnale.

Naj naštejemo pobožnosti, katere smo pri sinodi odobrili: 1. zornice v adventu; 2. tridnevnik na čast sv. Jožefa 16., 17. in 18. sušca; 3. šmarnice; 4. devetdnevnik na čast Sv. Duhu pred binkošti; 5. osmina sv. Rešnjega Telesa; 6. tridnevnik na čast pre-

svetemu Srcu Jezusovemu o prazniku tega presv. Srca; 7. slovesnost na praznik presv. Srca Jezusovega ali v nedeljo, ki mu sledi; 8. rožnovenska pobožnost meseca oktobra; 9. češčenje presv. Srca Jezusovega v presv. Rešnjem Telesu eno uro vsako prvo nedeljo v mesecu; 10. celodnevno češčenje presv. tega Rešnjega Telesa v vsaki župniji vsako leto enkrat, v nekaterih dvakrat; 11. lavretanske litanije vsako soboto zvečer v župnijah, kjer se jih prilično dovolj ljudi udeleži; 12. rayno tako zvečer pred zapovedanimi prazniki litanije prazniku primerne; 13. češčenje presv. Rešnjega Telesa o pustu tri dni po celi dan ali vsaj enkrat eno uro; 14. slovesnost na dan prvega sv. obhajila; 15. križev pot ob postnih in kvaternih nedeljah; 16. misijonske slovesnosti; 17. postne pridige; 18. priporoča se večja slovesnost o skupnem obhajilu Marijinih družb, pri shodih tretjega reda, na praznik svete družine; 19. priporoča se šestnedeljna pobožnost svetega Alojzija, in 20. duhovne vaje za posamezne stanove; 21. ob času suše in drugih uim molitve, sveta maša z blagoslovom, ali procesija, kakor verniki žele.

Kajne, mnogo prav lepih pobožnosti! Radi se jih udeležujete in o tej priliki tudi svete Zakramente radi prejemate, ter zajemate iz njih mnogo duhovnega veselja in pravega dušnega življenja; s tem si omikate in izobrazujete svoja srca.

Vem dobro, da vas pri vsem tem najbolj veseli, ako se izpostavi presv. Rešnje Telo. V tem oziru smo prav mnogo določili. Naštete pobožnosti se bodo skoraj vse vršile pred izpostavljenim presv. Zakramentom; le radi k njim prihajajte, pa z molitvami in s srčno ljubeznijo zadostujte za razžaljenja, ki jih trpi Gospod Jezus Kristus v presv. Rešnjem Telesu, posebno ona, ki jih trpi vsled božjeropnih svetih obhajil in vsled množičnega se odpadanja od cerkve Jezusove sploh.

Razun pri teh pobožnostih se je tudi točno določilo, kdaj se presv. Rešnje Telo izpostavi med sveto mašo. Določili smo praznike, mnogo nedelj in tudi nekoliko delavnikov. Veselilo bo častivce in častivke presv. tega Srca Jezusovega to, da se sme sveta

maša opraviti pred izpostavljenim presvetim Rešnjim Telesom vsak prvi petek v mesecu. Kajne, vsaj se bote te svete maše prav mnogoštevilno udeleževali? Ali ne bote tega dne k sv. obhajilu pristopali v spravo za razžaljenja, katere Jezus v zakramentu ljubezni trpi?

Naj povem še, kaj se je došlo za blagoslov s presv. Rešnjim Telesom. Ako je ob koncu pobožnosti manj slovesnih blagoslov in se poje slovenska blagoslovna molitev, ostane došedanja navada: Ko se pesem, namenjena pred blagoslovom odpoje, podeli se sveti blagoslov.

Ako je pa blagoslov bolj slovesen, podeli se po rimskem obredu: po molitvah se na koru poje »Tantum ergo« in »Genitori«, duhovnik medtem sv. Zakrament v znamenju počestčenja spoštljivo pokadi, po odpetem »Genitori« zapoje zapovedano molitev in nazadnje, ko vse na kolenih leži in molči, podeli sv. blagoslov. To je nekaj slovesnega, veličastnega, skrivnostnega.

Način pa, kakor se pri nas blagoslov deli, v Rimu nič kaj ne odobravajo; ako morejo, ga odpravijo; potrpe ga samo tam, kjer ga ljudje preveč silno in trdovratno zahtevajo. Da se zapovedim iz Rima kar največ podvržemo, da pa vendar Vas preveč ne užalimo, se je v sinodi odločilo, da na praznike prve vrste: Božič, Veliko noč in dr. se potrpi sedanja navada: držeč v roki monštranco zapoje duhoven pred sv. mašo »Tantum ergo«, po sv. maši pa »Genitori«; ko se odpoje vsa kitica, potihnejo orglje in pevci, se podeli sv. blagoslov; strogo pa se prepoveduje podeliti sv. blagoslov v sredji kitice, kakor je še v mnogih cerkvah navada.

3.

Pobožnosti bi bile pa jako dolgočasne, ko bi ne bilo petja in orgelj. Čez teden se trudite in trpite; ko pa pride nedelja ali kak večji praznik, se lepo praznično oblečete in hitite v cerkev, kjer gledate lepe slike in obrede, ter poslušate ganljivo petje in mogočno orgljanje na cerkvenem koru. Kajne, kako ta izpremembra srcem Vašim ugaja?

Pravim lepo petje: zares pri nas je skoraj povsod petje prav nežno in popolnoma v

cerkvenem duhu, po cerkvenih postavah. Odlikujejo se dekleta; zadnje čase pa pristopajo tudi mladeniči k cerkvenim pevskim zborom, semtertje še možje.

V Rimu žensk na koru nič kaj ne marajo. Zakaj? Pevski zbor pravzaprav sodeluje z duhovnikom, kar opazate pri slovesnih petih mašah: duhoven poje, kor odgovarja in nadaljuje »Gloria, Credo«, poje sploh vse glavne molitve, kakor jih duhoven pri oltarju opravlja, ker pevski kor takorekoč z duhovnom mašuje, morali bi peti možki, ki imajo vsaj niže blagoslove, kot pripravo za duhovski stan. Tako se je godilo v prvih časih. Kor ni bil zadaj v cerkvi, ampak okoli velikega oltarja. Ker je pa pri nas kor zadaj v cerkvi in ker se dekleta s pobožnim petjem posebno odlikujejo, Rim za naše kraje to navado dopušča, namreč ženske pevske zbore v cerkvi.

Zadnjih 30 let se je petje pri nas močno povzdignilo. V večini župnij imamo prav odlične pevske zbore, pa tudi umetno izdelane orglje. In za orglje kaj radi darujete, da se napravijo. Krasna bandera, mogočni zvonovi in čarobno doneče orglje: to ljubite in za napravo prav iz srca radi prispevate. Bog plačaj! Le malo župnij je radi domačih neljubih razmer zaostalo, radi par oseb največkrat cela župnija trpi, in strasti razvnete je skoraj nemogoče potlačiti.

K sreči imamo že nad 30 let orgljarsko in pevsko šolo v Ljubljani. Žalibog, da nekateri mladeniči niso dosti napredovali, ker so bili premalo nadarjeni, ali so prezgodaj šolo zapustili; nekateri so se pa tudi izgubili, zapeljale so jih nevarne ljubljanske tovaršije. Pri sinodi smo tudi na to mislili in marsikaj ukrenili, kako bi se ti mladeniči bolj izvežbali in prav lepo v strahu božjem odgojili.

Določili smo, da se bodo nekoliko več učili in sicer ne samo predmetov, potrebnih za njihovo orgljarsko službo, ampak tudi da bodo nastavljeni po župnijah mogli pomagati pri naši organizaciji, pri naših društvi in pri občinah kot knjigovodje, kot tajniki; ne bilo bi napačno, ko bi se razumeli na vrtnarstvo ali morda na krojaško obrt.

Sklenili smo, da se v šolo sprejmo le zares nadarjeni mladeniči in da se nobenemu ne da izpričevalo, dokler ni izvršil vseh treh tečajev. Ako bo mogoče, se bo poskrbelo za skupno stanovanje, kjer bodo pod nadzorstvom in se bodo bolj lahko obvarovali sprijenosti in bolj gotovo pošteno vzgojili.

Starši, ako imate za petje in glasbo nadarjenih sinov, pošljite jih v orgljarsko šolo. Pa skoraj gotovo bi se jih dovolj sposobnih oglasilo, ko bi ne bilo neke velike zapreke: večinoma so jako slabo plačani.

Vsak delavec zasluži plačilo. Orgljavaec in pevovodja ima sveto delo. Ako hoče napredovati, ako si hoče izvežbati častit pevski zbor, ako hoče sodelovati pri vseh pobožnostih, ima dovolj dela. V prostem času bi pa mogel sodelovati pri občini in pri društvih. Upam, da se tega mladeniči ne boje, pač pa jih od tega lepega poklica odbija nevarnost, da bodo morali stradati.

Poprej so cerkveno petje opravljali gg. učitelji. Zadovoljni so bili z manjšo nagrado, s katero so si pičlo učiteljsko plačo izboljšali. Toda poprej je bilo veliko manj posla, zdaj ga je veliko več, in orgljavaec mora sedaj le od orgljanja živeti. Lahko izprevidite, da mora vsaj toliko dobiti, da more brez skrbi za vsakdanji kruh, za vsakdanje potrebe izhajati.

No, hvala Bogu, v precejšnjem številu župnij se je plača orgljavcem dosti lepo uredila. Ako se bodo izučili, kakor želimo, da bodo mogli pomagati pri društvih, pri mle-karnah, pri posojilnicah, pri občini, mogli si bodo tudi s temi posli kaj prislužiti. Žalibog je pa še prav mnogo župnij, kjer je orgljavaec silno slabo plačan in se tudi nič ne ceni. Kako bi mogel imeti veselje do službe, do dela, do pevskih vaj, do napredka, če nima primer-nega plačila!

V sinodi se je gg. župnikom pokazala pot, po kateri bi se našim orgljavcem odpomoglo. Župniki bodo vsak v svoji župniji po ondotnih okolnostih izkušali zadevo urediti! Kajne, vsaj jim boste pomagali in po svojih močeh za ureditev orgljarske službe pomagali? Najhujše je tam, kjer za orgljavca in cerkvenika še hiše ali vsaj stanovanja ni-

majo. Počasi naj se vse to mirnim potom in sporazumno z vsemi župljani uredi.

4

Sedaj sem pa do posebno kočljive točke prišel. Na sinodi se je moralo obravnavati tudi o božji službi pri podružnicah.

Podružnic imamo veliko. Nekatero so starinske in zidane v umetnem slogu, celo poslikane so. Druge ste pa zadnja leta popravili in sicer vkljub velikim stroškom. Vse to izpričuje globoko vero Vašo in Vaših pradedov.

Kjer je pa cerkvena, tam soseska tudi večkratno sveto mašo želi. In zares je v nekaterih večih župnijah prav mnogo svetih maš ustanovljenih ali pa vpeljanih iz navade in zavoljo raznih potreb. Duhovni gospodje imajo zato v teh župnijah mnogo potov in mnogo truda.

Kar se tiče svetih maš pri podružnicah o delavnikih, Vam jih prav privoščim in gg. kapelani jih tudi vestno opravljajo. Drugače pa je glede sv. maš pri podružnicah o nedeljah in praznikih. Iz več tehtnih razlogov mi je žal, da so vpeljane. Zakaj?

Prvič se rado dogodi, da ondi mnogo vernikov one nedelje ne more k sv. maši; to se dogodi v župnijah, kjer je samo en duhoven, ali pa dva. Nekateri gospodje so me prosili, naj jim dovolim, da ob takih nedeljah in praznikih smejo dvakrat maševati. Jaz sicer dovolim, da Vam ustrezem; pa me vendar včasih nekoliko vest boli, ker so dotične cerkvene postave precej ojstre: obtožil sem se v Rim, toda odgovora nisem dobil, kar pomeni, da to dovolitev prepuste moji vesti. Sami čutite, da ni lahko težkih zadev na vest jemati; no, upam, da mi Bog te iz ljubezni do Vas storjene popustljivosti ne bo zameril.

Drugič so ta nedeljska sv. opravila pri podružnicah prav pogostokrat povod mnogim grehom. Cerkev so navadno bolj majhne, ljudstva pa veliko pride, zato jih mora mnogo ostati zunaj cerkve. Od teh se vsi ne obnašajo dostojno, razni mladeniči in možje se že med sv. opravilom pogube

pri prodajalcih in po gostilnah: ti niso pri sveti maši in smrtno greše.

Onda vporabijo to priliko za grešne sestanke marsikateri onih mladeničev in deklet, ki v bolj ali manj grešnem znanju živijo; iz tega namena pridejo k podružnicam mladeniči in dekleta iz tujih, celo iz daljnih župnij. Dobe se že na potu v cerkev, ali vsaj v cerkvi in po dokončani službi božji gredo skupaj v gostilno in potem skupaj domu, ako mogoče po postranskih stezah in po bolj samotnih potih. Koliko greha se stori v mislih, v željah, v besedah, pa tudi v djanju!

In na koliko krajih naroči brezvesten gostilničar godce, napravi ples in pleše se nedeljo popoldne, večkrat celo noč in še drugi dan! To je grda razuzdanost. Mladenič in dekle! zakaj po plesu tako koprneš! Dekle! zakaj se ne sramuješ okleniti se v vrtoglavem plesu domačih in tujih razuzdancev, ki so edino radi mesenega uživanja prihiteli? Zakaj? Zato, ker te večje in mika grešna požljivost, kateri zadovoljevati se pri plesu ne sramuješ. In kaj se godi s teboj na plesiščih, pri plesu?

In koliko se pri teh prilikah denarja zapravi, koliko mož in mladeničev se opi- jani in kolikokrat se tukaj začnejo prep- iri, kletve, sovraštva, poboji.

Res, minulih pet let so se plesi in se je pijančevanje o takih prilikah mnogo mnogo že omejilo in zmanjšalo. Zakaj? Zato, ker sem iz ljubezni in pomilovanja do Vas dragi starši, in do Vas pošteni mladeniči in krščan- ska dekleta že pri prvi sinodi leta 1903 iz- dal to-le postavbo:

»Pri podružnici ne sme biti slovesnega opravila, ako se ključarji v imenu soseske ne za- vežejo, da ne bo ne godbe ne plesa; šele, ako so se strogo za- vezali, se slovesnost pri podruž- nici oznani; ako so se pa sicer zavezali, pa se je vendarle ples skrivaj pripravljaj, onda se za kazenslovesnost za tri leta pre- pove.«

Kaj ne Vam, dragi starši, pa Vam, po- šteni mladeniči in krščanska dekleta je ta

zapoved všeč. Vi greste k pobožnosti, koj potem pa domu ali pa v goste k sorodnikom: to je lepo, veselo in pošteno. In res, na mno- gih krajih se je ples popolnoma odpravil, ako- ravno so naši napredni svobodomiselci moč- no hujskali. Dekleta iz Marijine družbe ste močno pomagale, da se je grešna razvada odpravila, ali vsaj omejila. Hvala vam in Bog plačaj!

Vendar se pa plesi o podružničnih slo- vesnostih niso popolnoma odpravili. Na ne- katerih krajih so bili duhovni pastirji preveč boječi, pa so se Vaših groženj in Vašega nad- legovanja zbali. Ostali so plesi in sv. opravi- lilo v cerkvi. Ker pa jaz kot Vaš pa- stir ne morem in pred Bogom ne smem dopustiti, da bi bilo sveto opravilo povod grehom, pija- nosti, pobojem, strastnim ple- som, zato sem letos pri sinodi zapoved strogo obnovil. Ako je še kaj brez- vestnih gostilničarjev, razuzdanih mladeni- čev in deklet: ne napadajte domačih gospo- dov, ako se ravnaajo, kakor je zapovedano; jaz sem kriv, mene kamenajte!

Prepričan sem, da bote vsi starši brez izjeme, da bote mno- gobrojni pošteni mladeniči, in še bolj številna sramežljiva de- kleta, posebno hčere Marijine, duhovnim gospodom pomagali, da bodo dano zapoved do pičice izpolnjevati mogli.

Pa tudi tedaj ne dopustim plesov, kadar je »žegnanje« pri župnijski cerkvi. V sinodi se je gospodom naložilo, naj Vas opominjajo in svare; ako ne bi pomagalo, naj to škofijstvu prijavijo, da poiščem pripomočkov, kako bi mogel tudi tukaj pijančevanje in plese onemogočiti. Cerkvene slovesnosti nikakor ne smejo biti povod raznim pre- greham. Starši, pošteni mladeniči in kr- ščanska dekleta, kajne, da mi boste pomagali v tem svetem prizadevanju.

Kaj se je o verskem poučevanju sklenilo in določilo, o tem Vam povem prihodnjič.

† Anton Bonaventura, škof.

Blagor vam, ki ste odšli . . .

Blagor vam, ki ste odšli,
ki počivate v Gospodu!
Tisoč zvezd vam šepeta
svoj pozdrav na nebem svodu.

Mučno, trnja polno pot
ste med nami vi hodili;
trnje vas ne zbada več,
s cvetjem smo vaš grob ovili.

Dan premnog je bil teman,
v mraku kruha ste iskali,
in zato nad tihi dom
svečic jasnih smo prižgali.

Križ nosili ste težak,
nesli ste ga s svetim strahom;
zdaj je ta nebeški znak
zvest čuvaj nad vašim prahom.

V težkih urah, v bridkih dneh
vam je solza bol hladila,
danes pa hvaležnih solz
polna vaša je gomila.

Zemljo rodno, drago prst
je ljubila vaša duša;
zdaj vas na domačih tleh
lahno krije hladna ruša.

Tesen sicer je vaš dom,
pa saj je le truplo v jami,
duh je prost, je rešen spon,
blažen plava zdaj nad nami.

V greh vam je zaprta pot,
dušo svojo ste rešili;
večnost vaša, vaše vse,
blagor, blagor vam v gomili!

S. Elizabeta.

Presveto Rešnje Telo.

Devetinštirideseto poročilo bratovščine presvetega Rešnjega telesa.

Devetinštirideseto letno poročilo podaja bratovščina presv. R. Telesa. Bratovščina, ki toliko let tako krepko stoji in tako blagodejno vpliva na ljudstvo, mora imeti trdno podlago. In res jo ima; podlaga je ljubezen do Jezusa v presvetem Zakramentu. Ljubezen in spoštovanje do sv. R. Telesa je v našem ljudstvu jako globoko vkoreninjena in to ljubezen bratovščina goji in vnema. Dokler bo ta pobožnost našemu ljudstvu najljubša, se nam ni bati, premagali bomo vse nasprotnike.

Z veseljem pozdravljamo evharistično gibanje današnjih dni, kajti namen vsega tega gibanja je poživljati vero v krščanskem ljudstvu, ga navduševati za vedno češčenje in pogostno prejemanje presvetega Zakramenta.

Sveto Rešnje Telo je središče življenja svete Cerkve, pa je tudi središče duhovnega življenja za vsakega kristjana, poleg tega pa je tudi zdravilo za vse bolezni sedanjega časa in za vse bolezni človeškega srca.

Za Boga je ustvarjeno naše srce. Vse dobrote sveta, da, vse dobrote nebes brez Boga bi naše srce storile še bolj suho, še bolj prazno in neobčutno. Bog sam zadosti! Pojdimo k presvetemu Zakramentu, pojdimo k Jezusu in željamo našega duhovnega življenja se bo zadostilo.

»To je volja božja, vaše posvečenje«, pravi sveti apostol. To posvečenje dosežemo na ognjišču božje ljubezni, v presvetem Zakramentu. Vedno se povdarja in priporoča: Živite dobro, pobožno, sveto; bodite ponižni, potrpežljivi, popolni — in za-

kaj? Zaradi tega, ker Jezus pri svetem obhajilu pride v vaše srce in v tem srcu hoče prebivati. Varujte se storiti, kar je Bogu zoprno — zakaj? Ker ste bili pri sv. obhajilu, ker Jezus v vašem srcu prebiva. Okrog presvetega Zakramenta se torej suče duhovno življenje.

Popolna svetost se kaže v ljubezni. Presveti Zakrament mora biti središče naše ljubezni. Iz Jezusovega presvetega Srca naj žari ljubezen v naša srca in iz naših src naj obratno ljubezen žari v presveto srce Jezusovo. Ljubezen, žareča iz presvetega Jezusovega Srca, je bila neizmerno velika. Sveti apostol govori o dolgosti, širokosti, visokosti in globočini te Jezusove ljubezni. Dolga je Jezusova ljubezen: začela se je v prvem vtrpanju Jezusovega presv. Srca pri njegovem učlovečenju, trajala je skozi celo njegovo življenje, traja tudi v večnosti in ne bo nikdar ugasnila; o, dolga je kot večnost. Široka je Jezusova ljubezen v presv. Zakramentu: Kakor solnce svoje žarke čez ves svet razliva, tako objema Jezusova ljubezen ves svet, vse ljudi. Nihče ni izvzet iz te ljubezni, tudi njegovi sovražniki ne, tudi ne njegov izdajavci, ne krivični sodniki njegovi, ne morivci njegovega življenja, za vse se iz njegovega umirajočega Srca vzdiga molitev do nebeškega Očeta za usmiljenje. Visoka je njegova ljubezen. Njegova ljubezen hoče vse k sebi potegniti do prijateljstva božjega, do dedščine nebes, do nebeškega veselja — da, nas vse hoče Jezusova ljubezen v presvetem Zakramentu kviško dvigniti do božje ljubezni, ako se ne ustavljamo in se dvigniti pustimo. Popolna pa bo postala naša ljubezen, kolikor je v sedanjem življenju mogoče, ako nam je presveti Zakrament središče našega duhovnega življenja.

Toda, naj v gorkem poletju solnce še tako toplo sije, se vendar lahko pripeti, da kdo zmrzne; to se zgodi, ako gre na visoko goro, pokrito z vednim ledom in se ne more zavarovati pred mrazom. Prav tako se lahko pripeti, da vkljub temu, da se ogenj iz presvetega Zakramenta ljubezni razliva čez vso zemljo, vendar duhovno življenje v ne-

katerih dušah zmrzne. — Kako žalostno je v taki duši! Prav kratko označi tako nesrečno stanje sv. Janez z besedami: »Kdor ne ljubi, ostane v smrti.« (I., 3. 14.) Mrtev je, kakor je mrtva gora, kjer se je naredil večni led. — Da se pa tak led ne bo naredil okrog srca, mora se človek mnogokrat bližati temu osrednjemu ognju v presvetem Zakramentu.

Dandanes gospoda iz mrzlih domovin rada prihaja v solnčne kraje, da se ozdravi ali da si zdravje okrepi, in prav ima. — V mnogih srcih začenja dandanes mrzlo postajati vsled nevere in razuzdanosti življenja. Kako potrebno je, da si poiščemo solnčnih krajev, potrebno je, da se bližamo solncu božjega sv. Zakramenta, se utrdimo v veri in ogrevamo v ljubezni.

Predragi častilci presv. Rešnjega Telesa! Lepo je, da radi molite glasno in skupno Jezusa v presvetem Zakramentu, hvalevredno je, da je udov te najlepše bratovščine že jako veliko, — pa bilo bi lahko še večje. O, da bi prišli k molitveni uri, da bi se častilcem presvetega Zakramenta pridružili tudi tisti, ki sedaj še hodijo po mrzlih, ledenih potih sveta!

Najboljši, najgotovejši pripomoček, da naše duhovno življenje ne omrzne, pa je, ako ta presv. Zakrament iz tabernakeljna presadimo v svoje srce, ker zdaj nebeško solnce božje ljubezni ne obseva samo našega srca, temveč to solnce je v presrečnem srcu; zdaj postane Jezus s svojim gorečim srcem pravo središče duhovnega življenja.

Nekdaj je bila navađa, moč kakega rodu označiti ne po številu oseb, ampak po številu ognjišč; vsako ognjišče je pomenilo eno družino. Taka ognjišča bi imenoval tabernakeljne v naših cerkvah. Čim več je tabernakeljnov, tem močnejše, tem živahnejše je duhovno življenje naroda. Naši tabernakeljni ne smejo biti mrzla, zapuščena ognjišča, marveč vsa družina, vsa fara, vsi nedolžni otroci, vsi blagi mladeniči in vse poštene dekleta, vsi očetje in matere, vsi starčki in pomoči potrebni naj se zbirajo okrog tega ognjišča božje ljubezni, da jih Jezusova ljubezen ogreva, razsvetluje in kreпча. Saj so

naše potrebe tako zelo velike. Potrebujemo žive vere, ki se kaže v dobrem, pobožnem življenju, potrebujemo neomajljivega zaupanja v Njega, ki nas vabi: pridite k meni vsi, ki ste obteženi; potrebujemo čiste goreče ljubezni do Jezusa, kajti ako bi ljubezen do presv. Zakramenta napolnjevala stariše, mladenče in dekleta, kako bi se prerodila in prenovila vsa fara, kako bi izginilo iz fare vse nerodno, pohujšljivo življenje; kako bi zavladal med družino sveti mir, sveta medsebojna ljubezen in srečna zadovoljnost. Potrebujemo srčnosti v težkem boju, katerega nam vsiljujejo notranji in zunanji sovražniki. Tukaj pred tabernakelnom dobivamo moč v svetem boju za Boga in za svojo dušo. Pojdimo v boj za oltar in za ognjišče, tako so se nekdanj navduševali Rimci v hudih nevarnostih. V višjem pomenu tudi nam veljajo te besede. Za ognjišče in za oltar, namreč

za tisti oltar in tisto ognjišče, kjer ljubezen Jezusova s plamenom gori, za presveti Zakrament se hočemo bojevati, da zmagamo zoper vsa mrzla človeška srca, da jih mnogo privabimo k vednemu češčenju, da v svojem srcu ohranimo in poživljamo to ljubezen, da si naposled priborimo Njega samega, ki hoče biti naše varstvo in naše največje plačilo. Na delo torej, storimo vse za našega Gospoda in Boga, za naše Upanje in našo Ljubezen v presvetem Zakramentu. Češčeno, hvaljeno, ljubljeno in moljeno naj bo vedno presv. Rešnje Telo v vseh tabernakelnih celega sveta od vseh človeških src do konca dni! Kralju večnosti, neumrljivemu, nevidnemu, samemu Bogu bodi čast in slava na vekov veke. Po svoji ustanovitvi najsvetejšega Zakramenta, reši nas, o Jezus! (Konec prihodnjič.)

Za Marijine družbe.

P. Ivan Fiorovič.

(Konec.)

Glavni vzrok, da je dosegel toliko in takih uspehov, pa moramo iskati v njegovi življenjski gorečnosti. »Velika skrivnost, da dosežeš v apostolski službi uspehov,« tako je sam povdarjal, »je gorečnost. «Kolikor mogoče veliko duš rešiti, ta misel ga je priganjala pri delu. Vse drugo mu je bilo postranska stvar. Če je imel pred seboj grešnika, ki naj ga izpreobrne, ali krivoverca, ki naj ga pripelje na pravo opt, ni poznal nobenega truda, nobene težkoče ali nevarnosti. Ko je nekega dne truden domov prišel in so ga tovariši sočutno pomilovali, je lepo odgovoril: »Če hočemo duše reševati, moramo znati tudi krivavi pot potiti.«

Pogum je pokazal zlasti v letih 1865 in 1875, ko je v Beirutu strašno divjala ko-

lera. Noč in dan je obiskaval bolnike. Palico in klobuk je tedaj vedno odlagal pri hišnih vratih, da sta mu bila tako vedno pripravljena za pot. In ko je zdravil duše bolnikov, je marsikaterega tudi telesno ozdravil. Silno delaven je bil pa tudi še potem, ko je kolera sicer ponehala, a v mnogih družinah pustila strašno gorje. Tu je žalostne tolažil, tam z nabrano miloščino podpiral sirote. Ko mu je francoska vlada podelila zlato medaljo za zasluge, jo proda ter denar razdeli.

Njegova gorečnost mu ni dala mirovati. »Čutim ogenj v sebi, ki me vžiga,« je sam dejal. Ko je dokončal svoje delo pri družabnikih Marijine družbe, je obiskaval delavce v predilnicah, ali jetnike po ječah, jih tolažil, jim delil miloščine in zakrament sv. po-

kore. Ko vsled starosti ni mogel več toliko hoditi, je spisaval in širil manjše spise. Brez dela kar ni mogel biti. Nekega mladega sobrata, ki ga je obiskal, je učil: »Skušaj si pridobiti veliko gorečnost; če te nimaš, ne boš kot misijonar dosegel uspehov.«

P. Fiorovič je pa tudi vedel, kako se da gorečnost poživiti. »Da sem goreč,« je rekel, »moram Kristusa ljubiti in duše, za ktere je on preli svojo kri.« Kolikokrat je opominjal svoje mlajše sobrate: »Pridigujte večkrat o Jezusu Kristusu; ljudi moramo vzpodbujati, da ga ljubijo.« Tako razumemo njegovo nežno pobožnost do Jezusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Večkrat in po dolgo časa je obiskaval Jezusa v presv. Zakramentu in vsakokrat je prosil blagoslova od presv. Srca za svoja dela. Pozabil pa tudi ni zahvaljevati se za prejeti blagoslov. Znamenita je bila tudi njegova pobožnost do Sv. Duha. Naravnost otroško pristrčno in ginljivo pa je častil Mater božjo. Njej se je imel zahvaliti, da si je v mladosti pri tolikih nevarnostih vendarle ohranil čisto srce. Če je začel kdo v zadnjih mesecih njegovega življenja govoriti ž njim o Materi božji, so ga navadno obile solze, in pogovor je moral na drug predmet zasukati, da mu ne bi prevelika ginjenost škodila na zdravju.

Molil je P. Fiorovič vedno nekako slovesno, tudi če je bil sam. Vse njegovo kretanje je kazalo vedno redovnika, ki ne išče sreče na zemlji, ampak hrepeni po nebesih. Vendar ni bil nikoli oduren. Sicer je časih tudi oestro nastopil, vendar ni držal nikoli jeze v svojem srcu. Prijazen smehljaj ali dobra beseda sta rano v srcu opominjavane

duše kmalu zacelila. Žalostnih obrazov ni mogel gledati. Hotel je, da služimo Bogu z veselim srcem. Kakor je druge učil, je pa tudi sam ravnal. Nisi ga nikoli videl žalostnega. Tudi v skromnosti je bil drugim v zgled. Ko mu neki tovariš reče, da bi rad umrl, če bi dovršil tako delo, kakor je Beirutska Marijina družba, se prestraši in resnobno pravi: »Prosim, ne govori vendar tako, prevzetnost se povsod tako rada prikrade. Vsi smo ničvredni hlapci in moramo, kakor drugi, odgovor dajati od svojih del.«

Neprestano delo v službi Gospodovi mu je polagoma oslabilo zdravje. Starost in bolezen sta ga vedno bolj priklepala na dom. Ko so bolečine vedno hujše postajale, so ga predstojniki poslali iz mesta na pogorje Libanonsko, da bi mu sveži zrak okrepil moči. Aliboljšalo se mu ni tudi v gorah. Ko so videli, da se mu bliža zadnja ura, so mu podelili 16. avgusta sv. Popotnico. Predstojnik ga prosi, naj blagoslovi sobrate. Tej prošnji zadovoljno ustreže in sobrate opominja, naj nikoli ne izmude niti trenotka časa. To so bile njegove zadnje besede. Ko je izgubil zavest, je zmedeno govoril samo o svoji Marijini družbi. Mirno in v božjo voljo vdan se je preselil na oni svet prvo nedeljo meseca septembra 1898. Šel je po krono pravičnosti, ki mu jo je Bog pripravil. »Možje, kakor P. Fiorovič, bi ne smeli nikdar umreti,« je rekel po človeško njegov prednik, ko mu je podelil sv. zakramente. Tako je živel in delal P. Fiorovič.

»A mi! Pomnik postavimo mu tak,
Da slednji skuša biti mu enak!«

Dr. J. L.

Vera v trpljenju Marijinih otrok.

Besede sv. Pavla: »Dano vam je namreč zavoljo Kristusa, ne samo, da vanj verujete, ampak tudi da zanj trpite,« se tudi nad Marijinimi otroci vedno spolnujejo. Hudo vojsko s svetom in lastno slabostjo imajo prestati; zraven pridejo še bolezni in domači križi, da je marsikatera goreča duša

včasih že res v skušnjavah, da jo je Bog pozabil. Takrat se pokaže kakor lepa jutranja zarja v naših mislih mati Marija, ki nam s svojim življenjem tako lepo razjasnjuje skrivnost križa. One nemirne misli žalosti in obupa vselej škodujejo. Otrok Marijin se izroči Materi, povzdigne misli kvišku in gre

veselo na delo. Najlepši nauk je za nas obnašanje velikih častivcev Marijinih in svetnikov v takih razmerah. Če trpimo jednake skušnjave, ponavljamo njih besede, polne žive vere na pomoč Marijino. Slavni učenjak, škof Gerbet v Perpignonu, je sestavil »Vero v pomoč Marijino za zapuščeno in žalostno dušo«. Priobčujem jo z željo, da bi otroci Marijini vsako besedo natančno premislili, če mogoče, prepisali in vsaj nekaj misli prav pogosto premišljevali, ker dobijo tako zaupanje v pomoč Marijino, kakor so ga imeli svetniki. V hudih skušnjavah in trpljenju moli vero Marijino tako:

1. Verujem, o Kraljica nebes, da si ti nevsahljivi studenec veselja za angele, milosti za pravične, usmiljenja za grešnike. (Sv. Bernard.)

2. Verujem, o Gospa moja, da si mi ti najboljša tolažba v trpljenju, moč v slabosti in utrujenosti, zdravje mojim ranam in odličnej mojim bolečinam. (Sv. Herman.)

3. Verujem, o moja ljubeznipolna Gospa, da imaš dohrotljivo in sočutno srce, ker še nobenega, ki je tebe klical, nisi pustila brez tolažbe. (Sv. Alfonz Lig.)

4. Verujem, o prebležena Devica, da ni nobenega svetnika v nebesih, ki bi imel toliko usmiljenja z mojo zapuščenostjo, kakor ti, o Marija. (Sv. Antonin.)

5. Verujem, o sladka Mati, da se ne bo mogel Jezus, kateremu si tolikokrat v mladosti solze brisala, dolgo ustavljati tvojim prošnjam. (Sv. Anzelm.)

6. Verujem, o Gospa moja, da boš vselej, ko bom na poti v nebesa omagal pod težo križa, prihitela polna ljubezni na pomoč, me vzdignila in zabranila, da se ne pogubim. (Sv. Bonaventura.)

7. Verujem, o častivredna Mati Jezusova, da je vse moje trpljenje kakor mal prašek v primeri s tvojim trpljenjem, in da se bolečine vseh ljudi vkupaj niti primerjati ne dajo bolečini, ki je ranila tvoje materino srce. (Sv. Antonin.)

8. Verujem, o Marija, da je bilo tvoje notranje mučeništvo hujše in bolestnejše, kakor vse muke mučencev. (Sv. Ildefonz.)

9. Verujem, o moja Kraljica, da brišeš ti solze svojih otrok po celji zemlji. (Sveti Efrem.)

10. Verujem, o mogočna zaščitnica, da ni zame na svetu nič boljšega in nič veselejšega, kakor za Jezusa, tvojega Sina, trpeti. (Sv. Ignacij L.)

11. Verujem, o Kraljica izvoljenih, da bi tudi jaz trpljenje bolj cenil, da se ne bi križa branil in v nadlogah zdihoval, ko bi bil le en dan v nebesih pri tvojem prestolu in tvojih nogah. (Župnik Vianey.)

12. Verujem, o brezmadežna Devica, da je tvoja dobrota večja, kakor moja revščina; ti si moje upanje, ti moje pribežališče, ti moja bramba; ti si veselje moje duše, ti konec bolečin, ti mila rosa mojega suhega srca, ti sladka tolažba v vseh mojih bridkostih. (Sv. Efrem.)

A. O b l a k.

Marijina hči pri mizi Gospodovi.

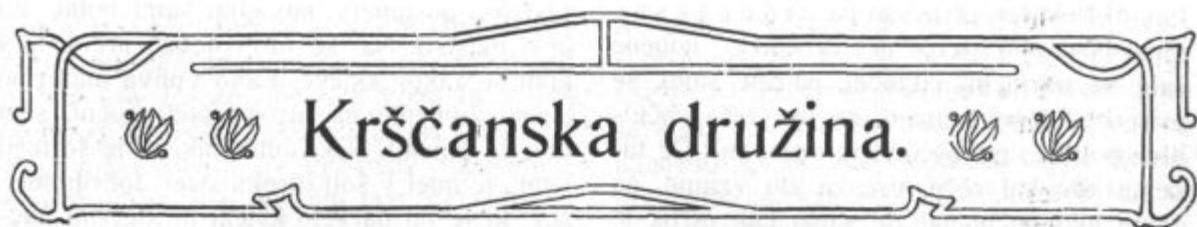
Pri mizi božji že kleči,
obraz veselja ji žari,
a srce strah navdaja.
Kaj ne bi? Glej nebes vladar
in vsega stvarstva gospodar
zdaj v goste k nji prihaja.

Zaupno kvišku se ozre,
z globine duše ji privre
molitev še goreča . . .
Čuj! Zvonček mili je zapel,
trenutek sveti je prišel;
o Jezus, kaka sreča!

Še tam kleči, a le molči,
srce z Njim samo govori
in božji glas posluša.
Ne straši je nesreča, jad,
saj v srcu nosi drag zaklad,
o srečna, srečna duša!

Pekla še v te zija prepad,
ti skrbno čuvaj ta zaklad,
in zmaga bo gotova;
in ko prisije zadnji dan,
ko bode srečno boj končan,
nevesta boš njegova . . .

Marijina hči.

Krščanska mati.

(Dalje.)

X. Prva leta.

Vzgoja se mora vedno ozirati na naruro otrokovo, na razne lastnosti in zmožnosti, ki so pri vsakem človeku različne. Nekateri otroci so živahni in nagli, drugi leni in malomarni. Seveda se mora mati na vse to ozirati, ker se po lastnostih ravna tudi vzgoja. Pazi naj torej:

1. Kakšen je otrok, kako se obnaša, če se mu kaj ukaže, kako dela, govori. Pri tem razločujemo štiri vrste.

a) Nekateri so prav živahni in nagli, vse vidijo in slišijo, vedno se smejejo in šalijo, vse jih veseli. Mati mora vedno odgovarjati, zakaj to, kako to. Če otrok kaj lepega vidi, pozabi kar vse drugo. Sprejemljivi so za dobro, vse radi začnejo. Toda navadno so površni. Začeto delo naglo opustijo, precej se vsega naveličajo, stanovitosti nimajo. Tak vročkrven otrok shaja lahko z vsemi, mati ga ima rada, tudi posluša rad. Enkrat bo dober otrok, če mati njegovo lahkomisljenost, površnost in klepetavost po pameti zatira. Ne pusti nikdar, da bi začeto in zapovedano delo opustil. Tudi radovednost in klepetavost naj se v pravi meji ohrani. Ko hoče vse delati, se mu po pameti odloči delo. Napačno je, če otroka, ki kaže tako veselje do dela, s silo od tega odvrčate. Toda nikar nalagati otroku dela čez njegove moči. Mati naj pa pazi, da ne bo pri takem otroku preveč nepotrpežljiva ali ostra. To je kakor slana za mlada srca. Čim bolj je otrok živahen, bolj naj bo mati mirna. Nikdar se ne sme vdati otrokovi radovednosti, ki hoče vedno kaj novega videti in slišati. Zaradi igrač še ne sme delo opustiti. Če se vsega precej naveliča, ne bo pozneje nikdar

več za delo. V šoli vedno opazujem take otroke, ki so najboljše ometali, pa ni bilo nič iz njih, ker mati ni znala prav izrabiti lastnosti.

b) Drugi so pogumni, vse si upajo, stanovitno delajo, pa se radi kregajo, vselej hočejo prav imeti, vsem ukazovati, povsod biti prvi. Že kakor otrok je ves zaljubljen v sebe, svojeglaven in častihlepen, včasih tudi neusmiljen do drugih. Taki otroci radi živali trpinčijo ali vse končajo, kar morejo. Pri takem otroku naj mati ohrani mirno odločnost. Vselej mora njena obveljati. Pazi naj na družino in otroke, ki se z njim igrajo. Če je to dobro, se marsikatera razvada opusti. Ker rad dela, naj mu da dela, toda uči naj ga z lastnim zgledom zatajevanja. Naj ga uči zgodaj delati zaradi Jezusa Križanega. »On je tako ponižen, v takem trpljenju, in je Sin božji! Bodi mu podoben.« Tudi nauk od matere Marije tukaj mnogo koristi. Uči naj ga zgodaj, da je zmagal sama sebe in lastne poželjivosti res najtežja, toda tudi pred Bogom najbolj zaslužna.

c) Težje je ravnati z otroci, ki se za nobeno stvar ne zmenijo, ki so leni in za vse brezbržni. Za delo tak otrok ne mara, če se mu kaj obljubi, ostane mrzel. Navadno starši tacega otroka še zanemarijo, ko si ne upajo ničesar z njim doseči. Drugače so pa potrpežljivi in pametni; z drugimi lahko shajajo, če jih pustijo pri miru. Z njimi se ne da dosti slabega, niti dobrega napraviti.

Take otroke mora mati vedno priganjati. Naj pomaga doma, naj se uči, hodi pridno v šolo, četudi mu je šola zoprna. Naj mu mnogo pripoveduje in gleda, da ne bo zanemaril šolskih vaj.

d) Nekateri otroci so pa čudno resni, vedno otožni, ne razumejo nobene šale, so mirni in natančni, najraje sami, še materi radi ne zaupajo, za vse zelo občutljivi, pogosto nevoščljivi in nezaupni. Če takemu kdo kaj reče, vse za zlo vzame, na tihem joka in je najraje sam. Tak otrok je revež in navadno bolehen. Če bo mati še odurna, nad njim vpila in ga tepla, ga bo tako popolno končala. Do takega otroka imej še posebno ljubezen, bodi večkrat pri njem, toda vedno vesela in potrpežljiva. Ne pusti, da bi ga kdo zaničeval ali se iz njega norčeval, ker so taki otroci navadno telesno slabotni, da marsikdo meni, da ima pravico jih zbadati. Poskusi otroku vzbuditi zaupanje, da ti ne bo ničesar prikrival. Če le pove, mu bo navadno že boljše. Ne norčuj se iz njegovih neumnih misli in skrbi, ker ti potem drugič ne bo več zaupal.

Navadno ni pri otrocih nobeden tak, da bi mogli reči, ravno v to vrsto spada. Ima pa vselej glavna znamenja ene vrste in iz drugih razne primesi. Mati naj pridno opazuje svojega otroka posebno pri igri in občevanju z drugimi, kjer se otrok neopažen najbolj pokaže, kakšen je v resnici, in naj po tem spoznanju uravna svoje delovanje. Gotovo je v vsakem otroku mnogo biserov in mnogo plevela. Vsak ima nekaj dobrih zmožnosti, katere naj mati goji in pospešuje in marsikaj slabega, kar mora zatirati.

2. Podedovanje.

Velikega pomena je pri otrocih tudi podedovanje. Splošno so otroci podobni svojim staršem na telesu, v hoji, zadržanju, očeh, na glavi, obrazu, lasih, pogosto tudi v boleznih, katere so od staršev podedovali. Otroci so navadno staršem v dobrem in slabem podobni, le da se slabo rajše in bolj gotovo prime, kakor dobro. Saj pravimo: »Sad ne pade daleč od drevesa.« Ali torej vidite starši, kako potrebno je, da vse slabe navade odpravite in se dobrih navadite. Kakor sem že na drugem kraju omenil, so otroci pijancev navadno slabotni, k pijači in nečistosti nagnjeni. Grozne posledice imajo tudi nekatere nesramne bolezni. Ko otroci popolno do-

rastejo, postanejo navadno sami bolni, ali celo bebasti. Naj se torej dobro premisli, s kom se zakon sklene. Kako vpliva materino dušno življenje na otroka pod srcem, sem tudi že omenil. Neki duhovnik, ki je še med nami, je imel v šoli otroka sicer dobrih staršev, ki je bil pa zelo k jezi in kletvini nagnjen, da je kar škripal z zobmi. Pri najmanjši reči je potegnil nož in hotel nasprotnika zabosti. Čudno in nerazumljivo se je zdelo to gospodu, kako more otrok tak biti. »Povejte mi,« vpraša mater, »kako sta se razumela z možem, ko je bil ta otrok spočet in rojen.« »Gospod, bila sva v najhujšem sovraštvu, da sva se klela in sovražila. Moža takrat kar videti nisem mogla.« Zdaj je župnik vedel, odkod žalostni pojavi pri nesrečnem otroku. — Pozneje je jako težavno odpraviti te podedovane napake. Naj vsaj takrat zatara vsako strast, bodisi jeza, žalost ali razburjenost ter se varuje vsake vpijanljive pijače, ko se vpliv staršev na otroke najbolj pozna.

3. N a v a d a. Pri nas se začne vzgoja nekoliko pred obiskom šole, ko je otrok star pet do šest let. Mati začne otroka učiti križ delati, navadne molitvice izgovarjati, svarga in krega pri napakah. Misli, da se bodo napake, ki se pokažejo v prvih letih, pozneje odpravile. Že v šolskih letih otroci navadno materi odgovarjajo, pozneje se zanjo več ne zmenijo. Vzgoja je zamujena. Mnoge matere šele prično vzgajati, ko bi morala biti vzgoja že končana. Mislijo, da je otrok še premajhen za poduk, katerega ne razume. Toda ravno prva leta se polagajo glavni temelji za poznejše dobro ali slabo življenje. Zmožnost za dobro in slabo je že v otroku. Kar je dobrega v otroku, se mora skrbno gojiti, kar je slabega za časa zatirati in iztrebiti. Ker otroku ni mogoče dopovedati, se mora reda, pokorščine, miru i. dr. zgodaj navaditi, s čemur se največ doseže. Še veliko boljše je, če se otrok navadi dobrega, predno razume zakaj, kakor pozneje, ko se volja ne mara več ukloniti.

Vsaka mati vé, kako zna že mal otrok svojeglaven biti. Včasih vpije, včasih se brani vživati ali počivati, da le doseže, kar mu je všeč. To mora mati že prve mesece za-

četi prav voditi otrokovo voljo. Otrok prav kmalu zastopi, da z jokom in kričanjem pri materi vse doseže, njegova volja in svojeglavnost je večja, kakor materina pamet. V zibki začne jokati, pa ga mati ven vzame. Kdo drugi ga nosi, ko ima mati delo, pa ga mora ravno mati vzeti, igrače, sladkarije mora imeti. Mati mu ustreže, saj je še majhen in neumen; mati tudi nima časa, da bi otroka odvadila takih razvad. Tako je navadno.

Naj poskusi mati z veliko potrpežljivostjo otroka odvaditi teh napak. Prva otroška vzgoja je le navada in vedna vaja. Hrana se mu daje le v gotovih določenih urah, ne kadar začne otrok vpiti. Tega reda se mora mati strogo držati.

Otrok se mora navaditi tiho in pri miru biti. Če je otrok zdrav, ima suho posteljico in je pred kratkim dobil zadosti hrane, je čisto lahko mirno v zibki. Mati naj obesi kako barvano stvar nad zibko, pa ne preblizo, da otrok to gleda. V tem slučaju ga nikdar ne sme vzdigniti, če še tako vpije, dokler ni čisto tiho. Kadar se umiri, gre k njemu in ga vzdigne. To se bo parkrat ponavljalo in otrok bo kmalu na jasnem, da se pri materi s silo nič ne doseže. Le pametna, toda odločna materina ljubezen doseže svoj cilj. Vzrok, da imamo toliko razuzdane mladine, ki ne mara ne za božje, ne za človeške zapovedi, so tudi slepe matere, ki niso navadile otrok pokorščine in dobrega v zgodnji mladosti.

Ravno na ta način se mora otrok navaditi snaznosti, katere pa mati sama večkrat ne pozna. Hudo je človeku, ki hodi po tujih krajih in vidi revne hišice, pa vse tako čedne in lične, vse osnažene in pometene, kakor mize, ko so se poribale za večje praznike. Pri nas pa navadno tako umazano in grdo, da nas imajo tujci, ki k nam pridejo, za ljudi skoro divjake, ki snage niti ne poznajo. Domači pravijo: »Vse je razlečeno, ker imamo preveč dela.« Mati sama reda ne pozna in otrok ne more naučiti, da bi imeli vse v redu in snagi. Koliko je vredno za poznejše življenje, če pazi na vse in ohrani v vsem natančen red. Matere, pazite tudi na

to, ker moramo sebe povzdigniti in sami sebi pomagati. Če se otrok pregreši, mora vselej storjeno precej popraviti. Ravno tako se mora za vsak dar zahvaliti. Prisiljeno in napačno je pa, če razkazuje mati otroka pred drugimi kakor opico, kako zna reči in se lepo zahvaliti. To je le gojenje posebnega napuha.

Marsikatera mati se pri otrokovih razvadah tolaži, da je še otrok in »se bo že pozneje odvadil slabega.« Toda otroka slabega odvaditi je pozneje jako težavno, včasih skoro nemogoče. Do petega leta mora vzgoja toliko napredovati, da otrok precej in vselej uboga na materino besedo. Primerilo se je enkrat, da je bila neka mati bolna in je moral mož dalj časa ostati pri otrocih. Žene niso poprej nikdar ubogali, vedno vpili in kričali, če je bila tudi zraven. Pri očetu je bilo pa vse tiho, vsak je ubogal precej, kar je oče ukazal. Kje je bil pač vzrok tej čudni spremembi? — Otroci so uvideli, da pri očetu s kričanjem nič ne dosežejo. Njegova resnost jih je umirila. Vedeli so, da oče zares zapove. — Mati, stori tudi ti jednako.

4. Zgled. Lahko je otroka na dobro navaditi, če ima vedno prav zgled pred očmi. Že prirojeno mu je, da skuša vse posnemati, kar vidi in sliši. Samé besede ne bodo dosti zalegle, če ne bo mati sama kazala, kako je treba zapovedano tudi izpolniti. Navadno pazi otrok jako dobro na vse, kar se godi okoli njega. Če vidi mater, ki potrpežljivo prenaša največje težave in potrpi z možem v vseh nerodnostih, bo poskusil tudi otrok mater posnemati. Otrok vidi, kako žrtvuje mati zaradi njega ali drugih domačih svoje spanje in svoj počitek, premaguje jezo in nosi vdano bolečine, kar mu je v spodbudo jednako storiti. Matere, ki so velike križe vdanu prenašale, bodo navadno imele otroke, ki so sposobni napraviti in doseči velike reči.

Še veliko več, kakor se more z dobrim zgledom koristiti, se more s slabim škodovati. Pazi torej, mati, nase in pazi na svojega otroka.

Št. Lovrenc, 7. avgusta 1908.

Anton Oblak.

Naše srednješolske razmere.

(Piše dijak.)

O tem predmetu, o katerem je »Bogoljub« že pisal, pošilja nam pošten krščanski dijak še sledeči popis. On, ki živi med njimi, jih mora že poznati. Naj torej govori!

Res žalostne so razmere, ki vladajo danes po slovenskih gimnazijah, kar se tiče verskega stališča. Moralno pokvarjeni, brezverski višjegimnazijci zapeljujejo nižjegimnazijce, da je groza. Slabe časopise, »Omladino«, »Svobodo« in »Svobodno misel« jim vsiljujejo kar zastonj. Šele ko fanti že moralno uničijo, se pokažejo v pravi luči; doma so pobožni bolj ko stariši sami. In jaz bi priporočal večkrat malo podrezati v to gadjo zalego, da bodo kmetski stariši vsaj enkrat zvedeli, kar počenjajo njihovi sinovi po srednjih šolah.

V teku zadnjih deset let se je namreč pojavila med slovenskim srednješolskim dijaštvom neka takoimenovana narodno-radikalna struja, ki si je ustanovila svoje glasilo »Omladino«. Ta nova dijaška struja pa ni nič drugega kakor pomlajeni liberalizem. Naš namen je, pojasniti stališče te nove radikalne struje do katoliške cerkve.

Vera, pravijo, jih nič ne briga. Vsakemu pustijo njegovo versko prepričanje; siliti pa tudi nočejo nobenega, da bi se pokoril Bogu. Vse to pa ni nič drugega, kakor grda laž in hinavstvo.

Postavili so se na popolnoma brezversko stališče. Koga bodo silili, da bi se pokoril Bogu, ker je njih glavni namen: odvrniti mladino od njega! Ni res, da bi jih vera nič ne brigala, ker je le glavni predmet vsega njihovega delovanja. Bratijo se z največjimi in najbolj zagrizenimi sovražniki cerkve; borijo se za razkristjanjenje človeške družbe. Zahtevajo, da se odstrani verski pouk iz šole. Njihovo glasilo »Omladina« opominja čitatelje, naj se borijo za to, da se dijaštvo otrese raznih verskih naziranj, to je: da se odtuji cerkvi. Zakaj tajijo bivanje božje, sramotijo svete zakramente, se norčujejo iz Marije in svetnikov? Odgovor je lahek. Zato, ker so brezverci, sovražniki katoliške

cerkve, ker so bogaboječi. Hočejo reform, preosnov; pa le takih, da bi pahnili prej ko mogoče verski pouk ven iz šole. To bi jih zadovoljilo in osrečilo.

Kakšna je ta svobodna šola, katero zahteva narodno-radikalno ali liberalno dijaštvo? Na lanskem počitniškem sestanku v Celju je rekel radikalni visokošolec Breznik: »Verskih vaj v šoli ni treba, ker so prisiljene; k spovedi in k obhajilu se mora hoditi; ker je vse to prisiljeno, vzgoja značajev zahteva, da se takoj odpravi.« Prisiljeni pa so tudi drugi šolski predmeti; torej bi bilo najbolje, če bi še šolo odpravili! Samo krščanski nauk jih tišči. Vse njihovo delovanje meri le na to: kako vréči duhovnika ven iz šole, mladino pa vzgojiti kolikor mogoče brezversko. Odtujiti mladino cerkvi, Bogu, to je njih ideal, njih cilj. Kako se vendar drzne peščica kričacev usiljevati katoliškemu ljudstvu brezversko, framasonsko šolo? Kako pride tem ljudem na misel zahtevati brezverskih šol, če pa stariši zahtevajo krščanskih?

Ker tajijo Boga, se samoposebi razume, da taje tudi bivanje duše v človeškem telesu, da ne verujejo v angelje in posmrtno življenje. Čudeži, pravijo, so največja goljufija.

Ni čudno potem, ker že prvo-, drugošolci prebirajo take brezverske liste, kakor je »Omladina«, »Svoboda« in »Svobodna misel«, ki na najostudnejši način blatijo Boga in njegovo cerkev, da se že v nižji gimnaziji najdejo popolni ateisti, bogotajci. Ni čudno, če si že višjegimnazijec dovoli nesramna bogokletstva: da nalašč pristopajo k svetemu obhajilu. V cerkev hodijo zato, da druge motijo in pohujšujejo z nespodobnim vedenjem. Malim gotovo niso v zgled, če ne marajo pri blagoslovu poklekniti.

V svoji nestrpnosti in zagrizenosti so pozabili, da so dolžni svoje stariše, vzgojitelje, ljubiti in jih spoštovati. Kako vam vračajo, krščanski stariši, ti ljudje vaše dobrote in vaš trud? Sramotijo in zaničujejo vas zaradi vašega verskega prepričanja.

Kakor sem že omenil, jim je najbolj na potu krščanski nauk in pa razne verske vaje, kakor molitev pred in po pouku, zapovedana služba božja ob nedeljah in praznikih, spoved itd. Sami so seveda proti šolskim naredbam brez moči, zato drugače kažejo svojo nevoljo in svoje sovraštvo proti tem napravam. To so pokazali na neki slovenski gimnaziji ob priliki šolskih spovedi.

Da drugače pohujšujejo mladino z nespodobnim govorjenjem, t. j. z raznimi napadi na katoliško cerkev, kateri odtujujejo mladino s sramotenjem duhovščine, da zapeljujejo fante z razširjanjem in vsiljevanjem slabih časopisov, da jih zasmehujejo zaradi njih vernosti, to jim še ni dovolj, ampak začeli so zlorabljati za svoje satansko delo še celo cerkev, hišo božjo.

Takrat, ko bi se morali pripravljati na vredno prejeto svetih zakramentov, se obnašajo ti ljudje v cerkvi, kakor bi bili v hlevu; tako da motijo s svojim nespodobnim vedenjem še tiste, ki bi se radi pripravljali, pa se ne morejo.

Najbolj surovi gorski pastir se bo v cerkvi spodobneje obnašal, kakor pa ljudje, ki pravijo, da so izobraženi. Seveda se morajo potem gg. spovedniki pritoževati, da tako zlobnih in hudobnih ljudi še niso spovedovali.

Pomislimo sledeči primer: Pri zadnji šolski spovedi leta 1907/08 je bilo na neki

slovenski gimnaziji okoli 300 dijakov. In od teh 300 jih je pristopilo drugi dan k sv. obhajilu komaj polovico, 150, ali pa še ne. In v Veliki noči tudi na isti gimnaziji ni zadoštilo okoli 100 dijakov svoji krščanski dolžnosti. In to so večinoma sinovi kmečkih vernih staršev! . . .

Najbolj žalostno pa je, da se večini stvar še toliko resna ne zdi, da bi se sami prepričali, ampak slepo drevijo za agenti »Svobodne misli«. Mnogim še tli iskra vere v srcu, pa si ne upajo pokazati, ker se boje nasilnežev.

Tako delajo »narodni radikali«, ki vedno trobijo, da nikogar nočejo zaradi verskega prepričanja sramotiti, katerih edini cilj pa je: mladini izruvat še zadnjo iskro vere iz srca, ter jo odtujiti popolnoma Bogu.

Vam, krščanski stariši, veljajo te vrstice, da bote vedeli, kaj počenjajo vaši sinovi po naših srednjih šolah. Vam veljajo, presrečni stariši, te vrstice, ki imate še nepokvarjene sinove, da bote vedeli tudi vi, v kakí nevarnosti da so, in da jim preskrbite varnega zavetja. Pazite na mladino pri izbiri stanovanj! En sam ničvreden, pokvarjen fant okuži celo stanovanje. Ako ljubite svoje otroke, bodi prva vaša skrb, da jih obvarujete strupene kuge, da jim preskrbite dobrih stanovanj.

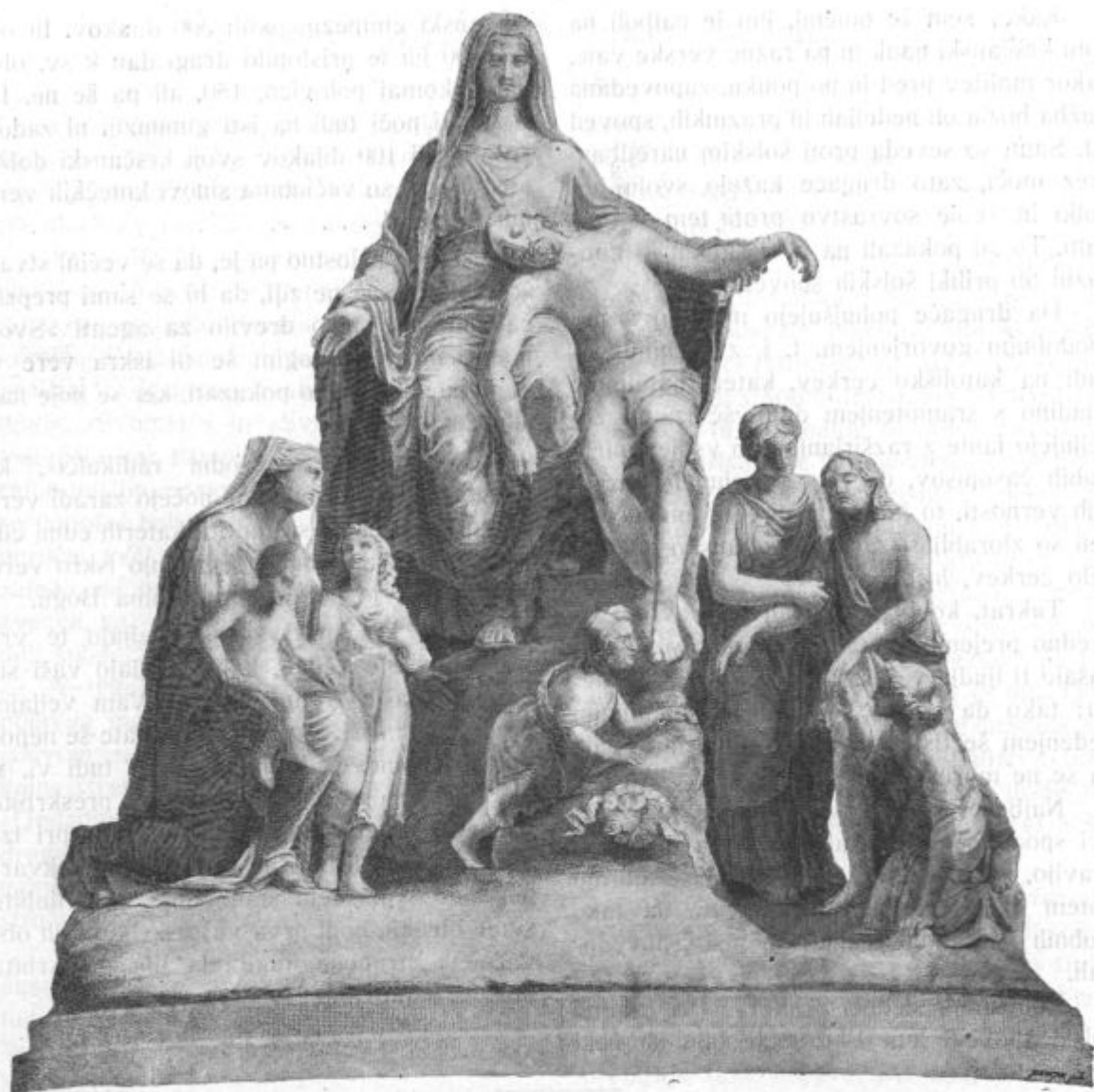
Radikalec.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda.

To bratovščino je ustanovil pokojni škof Slomšek z namenom, pospeševati zedinjenje razkolne cerkve z rimsko-katoliško. Mnogo dobrega je že napravila ta bratovščina s tem, da se veliko moli za srečno zedinjenje, in pa s tem, da ohranjuje vedno živo v spominu ljudem potrebo delati v ta namen. Zadnja leta so si zasnovali tudi Čehi društvo z enakim namenom, pa z nekoliko

drugačnim ustrojem. Poleg duhovnih pomočkov so postavili tudi denarne doneske za društvene namene. Naša bratovščina tega nima v svojih pravilih; vendar pa ni nobene ovire, o priložnosti, ko obhaja bratovščina svoj letni praznik, da se pobirajo prostovoljni darovi v ta blagi namen.

Bolj natančna pojasnila prinese »Bogoljub« v prihodnjih številkah.

Žalostna Mati božja.

Pokopališče.

Kraj, kjer so pokopana trupla umrlih kristjanov, imenujemo pokopališče; tu mirno spe oni, ki so umrli v Gospodu ter počivajo po delih in bojih trnjevega življenja. Pokopališče je sveto; cerkev ga slovesno posveti. Sicer se nam pa zdi kraj, kjer spe naši ljubi ranjki smrtno spanje, sami na sebi častitljiv in vreden spoštovanja.

Še druga imena dajo pokopališču. Imenujejo ga »mirodvor« ranjkih (coemeterium), njivo božjo. Ime »mirodvor« nas spominja besed modrosti (3. 1.): »Pravičnih duše so v

roki božji, smrtno trpljenje se jih ne dotakne; očem nespametnih se dozdeva, da umrjejo in njih ločitev se šteje za bridkost ... oni pa so v miru.« Na tem posvečenem kraju počiva telo mirno, dokler ga ne bo Gospod obudil poslednji dan; zato pa vošči ranjke-mu še ob odprtem grobu: »Naj v miru počiva!«

Lepo in pomenljivo je ime »njiva božja«. Kakor kmetič položi jeseni zrna v zemljo, a ta zrna spomladi skale in na novo ožive, tako tudi smrt položi trupla umrlih kot nebe-

ška zrna v prst; a ta trupla bodo oživila k novemu življenju na veliki dan vstajenja. V prvih stoletjih so kristjani pokopavali mrtve zunaj mesta, ker rimska postava ni dopuščala, da bi pokopavali mrliča v mestu samem. Pogostokrat so ležala grobišča poleg ceste, po katerih je hodilo mnogo ljudi; od tod pač ima izvor napis na mnogoterem grobu: *Sta viator et lege*, t. j.: *Postoj, popotnik, in čitaj!* Za časa preganjanja kristjanov so pokopavali ranjke v podzemskie rove, tako imenovane katakombe, ki so se imenovala tudi *coemeteria* ali *dormitoria*, t. j. spavališča. Posebno pa so želeli prvi kristjani po smrti počivati v bližini grobišč mučencev, kjer so se verniki zbirali k službi božji ter so opravljali najsvetejšo daritev.

Ko so preganjanja ponehala, so pokopavali mrliča okrog cerkve ali pa pod cerkvijo. Na sredi pokopališča se dviga navadno v zrak velik križ; križe nahajamo tudi na posamnih grobovih. To je kaj pomenljivo! Saj je križ znamenje našega odrešenja, in le s križa dohaja umrlim izveličanje, mir; v senci križa čakajo mrtvi dneva vstajenja. Na

grobiščih vidiš večkrat razne znake, n. pr. mrtvaško glavo; ta te opominja, kako minljivo je vse na zemlji; tu vidiš genija z narobe obrnjeno bakljo v eni roki, v drugi pa z vencem; ta znak nas opominja konca človeškega življenja in plačila tam v večnosti, ako se borimo srčno za čednost in nebesa. Cvetlice in venci na grobeh pa pričajo, da živi mrtvih še niso pozabili ter da še mislijo nanje in jih še ljubijo; saj mora seči naša ljubezen še tje onkraj groba.

Toda ni zadosti, da polagamo le rože in vence na grobe; moliti moramo za rajne, darovati zanje svete maše, dajati ubogajme, opravljati zanje dobra dela, voljno trpeti zanje; tako jim bomo skrajšali trpljenje ter jih rešili iz muk, ako se nahajajo v vicah.

Pomnimo pa tudi:

Na pokopališču bova kmalu počivala tudi
Počakajte malo, ti in jaz;
Lopata saj kmalo i meni in vam zazveni
za pokop.

(Gregorčič)

Teotim.

Delo v namen zedinjenja razkolne cerkve s katoliško.

V Zagrebu se je bilo bralo zadnje dni mesca avgusta lepo število profesorjev in drugih učenih mož v ta namen, da se pogovore in posvetujejo o pripravnih pomočkih, ki naj bi to zedinjenje obeh cerkva pospeševali.

Mnogo govornikov je nastopalo in veliko lepega so povedali, vendar se da vse to združiti na dve glavni točki, namreč: znanstveno obdelovanje iztočnega vprašanja po strokovnjakih, in delovanje med ljudstvom, da bolje spoznava važnost te reči in jo podpira z molitvijo in nekoliko tudi z denarjem.

Najprej nam je razkazal profesor dr. Marchetti v lepi razpravi vzroke iztočnega razkola; za njim je podal profesor dr. Kovačič nekaj posebno važnih vprašanj, ki se

tikajo razkola in zedinjenja obeh cerkva.

— Razgovor o teh rečeh je spolnil posvetovanje prvega dne. Drugi dan je razpravljaj prvi profesor dr. Grivec »o važnosti bogoslovne znanosti« in potem »o znanstvenih seminarjih na bogoslovskih učiliščih«. Obe razpravi sta bile dobro sprejeti; mogočen vpliv prave znanosti in potreba, jo resno gojiti, je stala vsem jasno pred očmi.

Dalje je nam razvil profesor dr. Gruđen načrt, kakošna naj bi bila »slovensko-hrvatska znanstvena organizacija«. Mnogo lepih misli nam je podal in dokaj zanimivega odkril. Največjega pomena za skupno znanstveno delovanje bi pač bilo, ko bi imeli Hrvati in Slovenci skupen književni jezik, v katerem bi se pisala znanstvena dela za oba naroda. Do takega skupnega jezika bi

bili že prišli, ko bi ne bil Primož Trubar, luteranec, vsega pokvaril. Ker torej skupnega jezika več nimamo, si moramo pomagati le na ta način, da si prizadeva vsak obražen Hrvat in Slovenec zadostno poznati oba bratska jezika, tako lahko rabi knjige, pisane v enem ali drugem jeziku.

P. Svetozar Rittig je priporočal »Leonovo društvo«, kakoršno mi Slovenci že mnogo let imamo; tudi Hrvati so si ustanovili tako društvo pred kratkim s sedežem v Senju. G. Rittig priporoča, naj se sedež društva prenese v Zagreb, naj se razširi in požiivi ter stopi v zvezo z enakim slovenskim društvom.

Dr. Jos. Pazman je razlagal potrebo in korist znanstvenega bogoslovnega obzornika, kot živo sredstvo za povzdigo znanstvenega delovanja.

Dr. Dioniz Njaradi je razvijal misli, kako bi se dalo vzbuditi tudi med ljudstvom zanimanje za te tako važne reči pri zedinjenju obeh cerkva. Ta gospod je ravnatelj grško-katoliškega semenišča v Zagrebu, zato je opozarjal ravno na to okoliščino, da imajo grko-katoličani rimo-katoliško vero in grko-

izločni obred, torej je zedinjenje že v resnici napravljeno. Razkolnikom je torej mogoče s prstom pokazati, kako se zedinjenje obeh cerkva lahko izpelje.

Končno povdarja prof. dr. Pazman, da je pri tej reči, kjer se gre za pravo vero, poglavitna reč molitev za razsvetljenje bratov, ki žive v zmoti. Prav v ta namen je ustanovil pokojni škof Slomšek bratovščino sv. Cirila in Metoda za zedinjenje razkolnikov s katoliško Cerkvijo. To bratovščino je treba poživiti, kjer je že vpeljana, kjer je še ni, naj se vpelje in primerno novim razmeram preosnuje.

To moramo storiti tudi mi Slovenci in »Bogoljub« mora obračati posebno pozornost na to reč, da se srečno dovrši.

Na tem sestanku smo imeli priložnost slišati bolgarskega profesorja, ki je opisoval »delovanje katoliških misijonarjev v Bolgarski. Govoril je v bolgarskem jeziku, jako lepo in živahno. Videli smo pa, da je velika razlika med bolgarskim in hrvaškim jezikom.

Sodba tega profesorja o stanju katoliške vere v Bolgarski je ta, da se sicer počasi in vztrajno širi in utrjuje, in daje upanje za boljšo bodočnost.

Slovenci v Lurdu.

(Piše urednik. — Dalje.)

V sredo, 13. maja ob sedmih zjutraj smo se odpeljali iz Einsiedelna dalje na zahod proti našemu cilju.

Imeli smo pred seboj dolgo turo (vožnjo). Od Einsiedelna do Lurda, to je od srede jutra do četrtega večer, dva dni in eno noč vožnja brez prestanka; samo toliko smo stopili iz vozov, da smo zaužili hrano, pa brž spet nazaj v vagone in naprej. Strašili so nas že prej, da bo to nekaj silno težkega in mučnega taka dolga neprestana vožnja. No, odkritosrčno povedano: tistih težav in tistih muk, ki so nam jih napovedovali naprej, nismo čutili prav nič. Imeli smo zmirom dosti opraviti: malo iz vozov na mimobežeče pokrajine gledati, malo brati, malo pogovarjati se, malo spati, in čas je brž minul. Vožnja je bila prav prijetna.

Od Einsiedelna dalje so zopet lepi kraji. Kmalu se nam prikaže ob levi roki novo jezero, Cugersko jezero, imenovano po mestu Cug (Zug). Komaj nam to dobro izgine izpred oči, pa zagledamo štrikantonsko jezero, ob čegar robu leži lepo mesto Lucern. V Lucernu smo se mudili nazajgrede; tje grede smo se ga samo dotaknili. Toliko je vlak obstal, da sem v naglici mogel oddati na postaji telegram za »Slovenca«, potem pa hajdi naprej. — Odtod dalje vozi železnica po dolini, ki se imenuje Emmenthal. Tukaj izdelujejo sir, znani emmenthaler, ki se tudi pri nas dobi po prodajalnah in gostilnah. Kako je to nespametno, da jemo švicarski sir; zakaj bi ne jedli kranjskega? Torej le: svoji k svojim, pa: svoji svoje!

Opoldanska postaja je bila mesto Bern.

Bern je glavno, četudi ne največje mesto Švice, ako se sploh more govoriti o kakem glavnem mestu v Švici. Pa tukaj stanuje predsednik republike in tukaj zboruje zvezni svet (državni zbor) švicarski. Prebivavcev šteje mesto 70.000. Ogledati si ga nismo utegnili. Stopili smo samo v kolodvorsko restavracijo h kosilu. Jed in postrežba, oboje je bilo izvrstno. — Ob nadaljnjem potu smo prišli do mesta Freiburga. To mesto nas je zato zanimalo, ker je — četudi tako malo, ima le 17.000 prebivavcev — sedež vseučilišča, katoliškega vseučilišča. Princ Maks, sin saškega kralja, je tukaj profesor-duhovnik.

V Švici se čuti, da francoski jezik nadvladuje nemškega. Vpliv francoskega jezika sega noter v nemške kraje. Že v Lucernu je precej francoskega, tem več v Bernu in Freiburgu; že celo v Einsiedelnu so francoski napisi. Na francoskih tleh pa nasprotno ni dosti sledu o nemščini. — Za Freiburgom nekje je jezikovna meja.

Kraji tukaj niso več tako lepi. Visokih gora ni; visoka pa gričasta planota je, po kateri se dolgo časa vozimo. — Naenkrat pa šine vlak izza nekega griča, in pred nami se prikaže v vsej lepoti genfsko jezero. Vse hiti k oknom. Pogled na jezero je krasen. Železnica vozi precej visoko nad njim, da se dá lepše pregledati. Po bregu, po katerem teče železnica, pa sami vinogradi, prav skrbno obdelani. Toda trta ni taka kakor pri nas, marveč prav mala, a vendar na količek privezana. Na Francoskem nasprotno pa smo videli trto enake velikosti brez količkov. — Na severnem bregu jezera leži mesto Lozán (Lausanne) s 57.000 prebivavci. Ima krasno lego, tudi je videti čedno mesto.

Po precej dolgi vožji ob jezeru dospemo v Genf. Genf ima 111.000 prebivavcev, po velikosti tretje švicarsko mesto. Tukaj je bila umorjena naša cesarica Elizabeta. Nekatere je mikalo iti pogledat nesrečni kraj, pa ni bilo časa. Bližali smo se novi državni meji — francoski — in treba je bilo prestopiti v francoske vožve, ki pa niso bili tako lepi kakor švicarski, še celo avstrijskih niso dosegali. Ko pa jo vlak pomakne s kolodvora, spusti se v tak dir, da nas je bilo skoro groza. Po ozki dolini za reko Rono, na obeh straneh visoke pečine, je tako ropotalo, da se skoro nismo mogli razumeti.

Kmalu za Genfom smo na francoskih tleh. V Bellegarde je zopet pregledovanje potnine in colnina. Posebne sitnosti francoski financarji niso stresali, bolj natančni so pa že bili kakor švicarski. Tole prenašnje iz vlaka v vlak na držav-

nih mejah in s tem združena colnina je ena največjih neprijetnosti na potu. No, pa saj smo rekli, da romamo za pokoro. In nazadnje je tudi to le prav majhna pokora.

Bili smo torej v francoski deželi. Ta je namreč tako srečna, da na njenih tleh stoji največje svetišče Marijino na svetu, h kateremu vrejo narodi iz vseh krajev sveta. Seveda je Lurd še daleč, v jugozahodnem kotičku Francoske, mi smo pa šele na vzhodu prag dežele prestopili.

Francoska je ljudovlada, republika, nima vladarja, marveč si voli predsednika na tri leta. Po obsegu je le malo manjša od Avstrije, prebivavcev pa ima 38 milijonov, ki govore večinoma vsi francoski jezik, vere pa so katoliške.

Francoska ima velike zasluge za katoliško Cerkev in ima časten naslov »najstarejša hči Cerkev«. Na Francoskem se je za katoliško Cerkev storilo veliko in je tudi današnji dan ondi veliko prav pobožnih in gorečih kristjanov. Znano je pa tudi, kako tam državni mogotci Cerkev preganjajo. Čudno, kajne, taka gorečnost, pa tako preganjanje skupaj! Kako je moglo do tega priti? — Katoličani so se preveč zapirali ali omejevali na cerkev, na notranje krščansko življenje; javno življenje, politiko, postavodajo, časnikiarstvo, vzbujajo ljudstva, socialno delo itd. so pa preveč prepustili liberalcem. Pa eno je treba storiti, drugega pa ne opustiti. Treba je moliti in treba je voliti; treba sv. zakramente prejemati, božjo besedo poslušati in druge pobožne vaje opravljati, časih pa je treba tudi politizirati. Če se eno izmed tega zanemari, pa se nad ljudstvom maščuje. Ker se francoski katoličani svojih državljanskih pravic niso posluževali, so vso moč brezverci nase potegnili, in to moč zdaj kruto izrabljajo nad katoličani, da je Cerkev prišla v velikanske zadrege.

Vidite, ljubi »Bogoljubovci«, to je tudi vzrok, zakaj »Bogoljub« časih malo politike omeni. Nekateri hočejo vedeti, da to ni prav, da tak pobožen list bi se s takimi posvetnimi rečmi ne smel omadeževati. Urednik ni tega mnenja; to je namreč velika zmotà. Pobožnost sama še nikakor ne brani, s politiko in drugimi podobnimi rečmi se po potrebi pečati; to je napačno razumljena pobožnost. — Na drugi strani so pa zopet drugi katoličani, ki se pa pečajo s politiko, pa o pobožnosti ne marajo nič veliko slišati, — kakor da bi katoliška politika pa krščansko življenje ne imela nič med seboj opraviti. To pa je druga velika zmotà. »Bogoljub« stoji na sredi, in na sredi je resnica; in to resnico bo »Bogoljub« vedno

trdil, naj je komu prav ali ne, in naj ga tudi napadajo, kakor so ga že napadli. Nekateri ljudje se bolj udajajo pobožnosti, drugi se bolj pečajo z vnanjimi rečmi. To je čisto prav. Toda tisti, ki se posvečujejo bogoljubnemu življenju, ne smejo čisto iz nemar pustiti javnih zadev, dolžnosti in pravic, kakor so jih francoski katoličani, — da ne bomo imeli ljudi, ki zjutraj prav pobožno v cerkvi molijo, potem pa gredo liberalca, največjega sovražnika Cerkve, volit. Oni pa, ki se bolj pečajo z javnostjo, s politiko, pa tudi ne smejo živeti v zmoti, da je v politiki vse zveličanje in da za drugo ni treba dalje vprašati. Vsak katoliški politik mora biti dober praktičen kristjan, le potem mu moremo zaupati, sicer le sebe išče, ne pa zmage in napredka katoliške stvari. Da bi mogli ljudje krščansko živeti in v nebesa priti, to mora biti končni namen vsake krščanske politike; sicer nima nobene podlage in nobenega pomena. Torej: eno je treba storiti, drugega pa ne opustiti — s tem je na vse platí ustrezno. In pri tem naj ostane!

Po tem kratkem premišljevanju, k kateremu nas je zapeljalo žalostno stanje katoliške Cerkve na Francoskem, se peljimo zopet dalje.

Objela nas je temna noč. Ni smo videli kod in po kakih krajih se vozimo. To je trajalo dosti dolgo. Naenkrat pa se začne prikazovati množina luči, peljemo se čez široko reko, v kateri se luči odsvitajo, — bili smo v velikem mestu Lijonu (Lyon). Izstopili smo na postaji k večerji, potem pa brž naprej. Bila je ura deset zvečer.

Tu je treba zopet malega pojasnila. Pri nas doma je bila takrat ura že 11, a na Francoskem je bila šele 10. V Genfu smo namreč ure dejali za približno eno uro nazaj. Ker namreč Francoska leži bolj na zahodu, zato jo solnce pozneje obisije. Če greš od vzhoda proti zahodu, nima pravzaprav noben kraj ravno tistega časa; čim dalje greš, je ura malo bolj pozna; čas se namreč ravna po solncu. Ker pa iz praktičnih razlogov ne kaže, da bi se na vsakem kraju računil ali štel drug čas, druga ura, zato se čas le v velikih presledkih skokoma spreminja. Pri nas imamo takomenovani srednjeevropski čas, ki je povsod enak, naj je v resnici tudi za en četrt ali pol ure

prej dan in noč; na Francoskem imajo takomenovani pariški čas, ki je približno za eno uro kasneji od našega. In po tem času smo se morali tudi mi ravnati na Francoskem.

Bila je torej ravno 10. ura zvečer, ko smo se odpeljali iz Lijona; bil je čas počitka. Vsak si je pripravil svoje ležišče, kar je najbolje mogel; večinoma vse je podremalo. Peljali pa smo se v južni smeri, naravnost proti jugu na desnem bregu reke Rone ali Rodana. Bilo je okoli enajstih zvečer. Naenkrat nas preplaši in prebudi iz spanja močan sunek, ropot, vlak obstane, prtljaga leti na tla, v prvem razredu so celo sedeži odstopili od stene. Kaj pa je to?! planemo preplašeni kvišku, se vprašujemo in ogledujemo. Ene mu gospodu se zdi, da vagoni visé po strani. Kaj bi moglo to biti?... Kmalu pa se začne vlak naprej pomikati. Toda če vagoni po strani visé, vendar ne smemo tako naprej iti, da ne bo še večje nesreče. Hitim tedaj in potegnem za znamenje sile (Nothsignal), ki je v vsakem vlaku, da se v veliki sili nanj pritisne in zapiska, pa vlak obstane. Ta pisk ima čisto drugačen glas kakor navadno mašina piska. Potegnem tedaj in zabrlizga, da je šlo skozi ušesa. Nekako čuden, grozen je bil ta glas v temni noči. Vlak zopet obstane. Konduktarji letajo nekaj semintje in se pogovarjajo. Kmalu se pa začne vlak zopet pomikati in gre naprej. — mi pa smo se zopet pomirili in pospali... Kaj je pravzaprav bilo, še danes ne vemo. Ugibali so, da je mašinist prehitro zavrl, ustavil, tako da je vlak odskočil. Nekateri, ki so imeli glavo naslonjeno na kaj trdega, so se po čelu malo oprášnili; drugega hudega — hvala Bogu — ni bilo.

Ko se zbudimo, so že prvi solnčni žarki obžarjali okolico. Bili smo v mestu Montpellier (Mompelié), kjer je svoj čas živel sv. Rok, tudi pri nas močno češčen. Mesto je že blizu sredozemskega morja, ki od južne strani obdaja Francijo. Naša proga se je obrnila proti zahodu, — vedno bliže našemu zaželenemu cilju.

Menil sem, da vas danes pripeljem do Lurda. No, zmanjkalo mi je — premoga. Čez en mesec smo pa gotovo v Lurdu.

Veren general.

General Abbé, slaven junak, je znan v francoski bojni zgodovini. Proslavil se je s svojimi hrabrimi čini. Proti koncu svojega

življenja se je nastanil v bližini Notre-Dame v Parizu. Vsi so ga čislali in spoštovali.

Ko je general čutil, da se mu bliža smrt,

je poklical svojega župnika, duhovnika pri Notre-Dame, ter ga je poprosil poslednjih tolažil svete vere.

General se je hotel dostojno pripraviti na to presveto opravilo ter je obdati z vsem mogočim sijajem. Povabil je k sv. činu vse generale svoje divizije ter vse višje častnike in njihove soproge.

Povabljeni vstopijo v bolnikovo sobo ter ostrmé. Kako krasno je ozaljšana soba! V ozadju stoji oltar, okrašen z zelenjem in razsvitljen od mnogih sveč; duhteče rože širijo vonj po sobi.

General sedi na stolu. Ker ni mogel obleči svoje uniforme, čaka Zveličarja v ci-

vilni obleki; na prsih se mu blesti vrsta redov.

V trenutku, ko se župnik notredamski s sveto hostijo približa bolniku, da bi mu jo podal, zapazi general, da ima še glavo pokrito. Hitro sname čepico raz glave, se zgrudi na kolena ter vzklikne: »Odpusti, moj Bog, da te tako slabo sprejem!«

Ta živa vera generalova je naredila na vse navzoče globok vtisk.

Tudi ti imej globoko vero in ljubezen do Zveličarja skritega v sveti hostiji; to je potrebno še posebno v naših dneh, ko na mnogih krajih Jezusu odrekajo čast, ki mu gre kot Bogu in najvišjemu Gospodu!

Te otim.

Trojen smehljaj umirajočega starčka.

Pobožen starček je ležal bolan ter čakal smrti. Njegovi otroci in vnuki so stali krog bolnikove postelje. Zdelo se je, da spi, trojen smehljaj mu je zaigral krog usten. Ko je odprl oči, so ga otroci vprašali, zakaj se je trikrat nasmehnil. In starček je odgovoril: Prvič sem se spomnil vsega veselja svojega življenja in nasmehnil sem se, ker imajo ljudje za veselje to, kar traja tako malo časa.

Drugič sem se spomnil vsega trpljenja svojega življenja in zaveselil sem se, ker je trpljenje izgubilo svoje trnje ter je napočil zame čas rož.

Tretjič sem pomislil na smrt in sem se moral nasmehniti, ko sem videl, da se ljudje boje te poslanke božje, ki nam jo pošlje Bog zato, da nas osvobodi naših bridkosti ter nas popelje v večno srečo.

Te otim.

Kako sem potoval v sv. deželo.

(Dalje.)

Drugo dopoldne je bilo določeno, da gremo ogledat cerkev božjega groba. Popisoval je ne bom; to je storil dr. Lampe, ko popisuje romanje v sv. deželo. Kapel je v cerkvi prav mnogo, nekatere so tako temne, da smo si morali prižgati svečice, ki smo jih vzeli seboj v zapuščene, očrnele prostore. Sredi cerkve, kjer je ležalo Jezusovo telo v grobu od petka zvečer do nedelje zjutraj, je kapela božjega groba. Cerkev je okoli in okoli zazidana, sami mogočni ruski zavodi in samostani kot trdnjave jo obdajajo; pri vratih sede na divanu cerkveni ključarji, ki jo odpirajo in zapirajo, mohamedani, ki se

glasno med seboj pogovarjajo. Par korakov naprej je kamen, na katerem so mrtvega Jezusa mazilili, klečé smo ga poljubili. Noč in dan goré svetilke; a svetilke so različne po obliki in po križu, ki je na vrhu. Mučno je, da so pravzaprav gospodarji v cerkvi grški redovniki. Kalvarija je njihova, kapelica Adamova, kor in prezbitერი; tudi v božjem grobu v sredi cerkve čutijo se prav domače. Med nas so se mešali pobožni pravoslavni romarji iz Ruskega, ki se vedno klanjajo in križajo. V cerkvi so bile tudi ruske nune, ki so črno oblečene in imajo glavo zavito tesno v črno žametasto avbo. Hudo se mi je

storilo, in žalostno sem razmišljal o tolikih verskih ločinah, ki trgajo sv. cerkev. Nesreča teli ločin se kaže prav na tem najsvetejšem kraju: če bi ne bilo ločin, bi ne bilo mogoče, da ima mohamedan ključce cerkvene, bi ne bilo mogoče, da bi on pri vratih cerkve božjega groba na Kalvariji, sedeč na divanu, imel na glavi fes in mirno kadil cigarete. Ena kapela v cerkvi je za nas Avstrijce zanimiva: po stopnicah se gre navzdol in pridemo na kraj, kjer je Helena našla pravi križ. V kapelo je dal napraviti lep oltar rajni brat našega cesarja, ki so ga v Meksiki pred več nego 40 leti ustrelili.

Popoldne smo precej trpeli. Naša skupina si je ogledala dolino Jozafat, tam kjer teče potok Cedron. Pot je bila zato huda, ker so pota tako slaba in kamenita, da se težko najde kje v hribih pri nas kaj tako slabega. Povsod le kamenje, sam prah, nikjer nobenega drevesa, nikjer nič zelenega; strašno resni so ti kraji, prav primerni za poslednjo sodbo koncu sveta.

Naj povem, kaj sem spotoma videl. Najprej smo strmeli v mestno obzidje, kjer so uzidani kameni dolgi po 7, 10, 12 metrov. Na levo onostran potoka Cedrona vidimo grob Absalomov, Jakobov. Če je res ta kamenita hišica s koničasto streho Absalomov grob, nobeden natančno ne ve; a tako govorijo domačini in kdor gre slučajno mimo, vrže skozi odprtino v zidu kamen. Dalje gremo skozi dolgo vrsto turških grobov. Vsi so iz obdelanega kamena. Judovskih grobov je onostran doline prav mnogo; žalostno so gledali na nas. Vsekani so v skalo in imajo nekateri precej velikih prostorov. V te skalnate rove so pokladali mrtvece, odprtine so zaprli s kameneno ploščo, da niso notri mogle živati. Pobelili so grob z apnom, da se ni slučajno kak jud mimogrede groba dotaknil in tako postal nečist. Od tod izraz evangeljski: pobeljeni grobovi. Naprej gredoč po slabi kameniti cesti pridemo do Marijinega studenca. Gledal sem tu kmečke mohamedanske deklice, ki so hodile po vodo. Mogoče da so bile že omožene, na vzhodu hitro sklepaajo zakon in žene hitro odcveto. Vsaka skoraj je imela navzlic revni obleki srebrno verižico okoli vrata s turškim srebrnim denarjem. Voda je tukaj dragocena reč: govedina, osli, kamele, vse dobi odmerjeno porcijo, katero posreba do zadnje kapljice.

Malo naprej od te vasi je dolga hiša. V njej stanujejo tisti reveži, ki imajo gobe. Gobovcev je še mnogo kot nekdanj. Turška vlada ne pozna higijene, a gobavci sami niso radi internirani;

rajši beračijo okoli in nadlegujejo romarje. Še naprej nam vodnik pokaže veliko kolonijo judov, ki so se priselili iz Indije; glavo si čisto obrijejo, le pri ušesih jim vise dolgi lasje. Gremo naprej in pridemo do stare oljke. Znana je in vsem sveta, ker so baje pri njej žagali preroka Izaija. Pridemo do studenca Siloe; tje je poslal Jezus slepca, naj se umije. Ob tej kopeli so kristjani sezidali cerkev; ki se je podrla, a razvaline so ostale. Ko so hoteli kristjani prostor zopet kupiti, da zidajo novo cerkev, so jih mohamedani prehiteli. Sezidali so majhno revno mošejo, ravno nad studencem. Zdi se mi, da se v njej nikoli ne klanjajo Alahu. Še tretji studenec smo videli, razun dveh imenovanih. V sredi doline pod hišo gobovcev je zidano poslopje; baje so tje spravili, kot beremo v starem zakonu, sveti ogenj, ko so pridrli sovražniki in vzeli Jeruzalem.

Polagoma se začnemo vspenjati kvišku, da pridemo iz doline navzgor v Jeruzalem. Pusta samotna pot je to. Voditelj nas opozori, da je na levo, precej visoko nad nami znana lončarska njiva. Čez samotno cesto in ob njej leži kar zunaj železna cev vodovoda, ki je napeljan v Jeruzalem iz Betlehema. Ravno je bilo 6 uro zvečer, ko so naglo hiteli zidarji in delavci ter težaki domov. Zanimivo je bilo gledati te koščene, resne, zagorele obraze. Domov imajo dve uri v Betlehem in zjutraj se vračajo zopet na delo. Za hrano imajo malo polente, malo kruha, malo melone in čebule.

Hvala Bogu, zdaj gre po ravnem. Prilezli smo do Jeruzalema, do vrat, skozi katere je jezdil pred nekaj leti v sveto mesto sedanji nemški cesar. Precej zanimivo je bilo gledati življenje domačinov proti večeru. Povdarjam proti večeru, ponoči nisem bil zunaj, razun enkrat, ko sem šel spat k frančiškanom, da drugo jutro mašujem v božjem grobu. Ponoči menda ni nobenega življenja po cestah; vse je mirno, nikjer nobene luči; čul sem iz hospica edino le žalostno pasje lajanje . . . A ob 6. uri zvečer počasi iti v mesto, to je prijetno. Mislite si par desk obitih okoli štirih kolov, navrh je lesena streha, in nad vhomom je ponosen napis »Kafé international«. Nešnaga je pač internacionalna. Na cesti vse mrgoli, ker smo v judovskem oddelku. Pravi poljski judje so tu in imajo svoje male prodajalne. Žene judovske kažejo, da ne stradajo.

Prišli smo domov in nisem večerjal doma v francoskem hospicu, ampak čakalo me je veliko veselje: sobota večer je in vrsta je prišla

name in na druge, da smo se vsedli okolu sedme ure na voz ter se odpeljali v Betlehem. Betlehemskega pohoda se z radostjo spominjam. Lep večer, nebo jasno. Tema se začne delati, a tam kjer je solnce zašlo, je nebo tako lepo žareče, da tega še pred nisem videl nikoli. Peljali smo se mimo samostana klarisark. Na eni strani prazno polje, na drugi so oljke. Kar zagledamo od daleč nekaj belega. Bil je to prvi pogled na Betlehem. Voznik naglo goni, začno se obzidani vrtovi, tuintam zasveti drobna luč in kmalu smo v mestu. V nekaterih nizkih prodajalnah imajo še slabo svetilko. Peljemo se naprej in neusmiljeno trese na vozu mimo orientalskega konjskega hleva, ki je kar se dá primitiven. Precej strmo gre navzdol. Slednjič se nam odpre raven odprt prostor. Ob desni je porta frančiškanskega samostana. Bilo je uže pol 9. Ljubeznjivi patri so nas po prisrčnem sprejemu peljali v cerkev, ki je lastnina Grkov, Armencev in katoličanov. V tej cerkvi se gre po stopnicah navzdol in pride v majhen prostorček, kjer goré noč in dan luči, v prostorček, kjer je bil rojen Izveličar. Lep oltarček je notri. Pod njim na tleh v kamenu je zlata zvezda vdolana, okrašena z dragimi kamni. Vsi smo poklekili in drug za drugim se sklonili na tla ter polni hvaležnosti poljubili zvezdo. V cerkvi stoji v svoji zamazani sivkasti monturi s fesom na glavi vojak, leno držeč v roki puško z nasajenim bajonetom. V duplini, kjer je bil Jezus rojen, stoji druga straža z bajonetom. Ko še ogledujemo duplino, pride vojak z višjo šaržo, prižge malo svečico in vse pregleda: zvezdo na tleh, po oltarjih, po stenah, če nismo česa izmaknili. To mora zaboleti v srce poštenega katoličana. In zakaj je vse to? Ker Grki in Armenci kraté frančiškanom pravice, ker so jim celo vhod v cerkev hoteli prepovedati. Še ni dolgo od tega, ko so frančiškana zakristana pretepli do krvi v tej cerkvi. To je disharmonija v nadzemskem veselju.

V samostanski obednici nam pripravijo frančiškani večerjo, tako kot smo je vajeni doma v Avstriji. Bolje nam je dišala nego francoska kuhinja v francoskem hospicu. Na steni sem videl našega cesarja, našo rajno cesarico, ki sta oba dobrotnika tega samostana. Čutil sem se v malem krogu prav kot doma in skoraj sem zažaval patre, ki živé v tako idilično lepem Betlehemu. Spali smo v močno zagrnjenih posteljah. Navzlic gostemu zagrinjalu je začel brenčati

okolu mene orientalski komar, moskito. Do dveh sva se vojskovala.

Naše maše so se pričele kmalu po polnoči. Zato je bilo treba ob dveh vstati, da sem mogel pravočasno pristopiti, ko je bila vrsta na meni. Zadnja maša rimsko-katoliškega duhovna mora biti končana ob četrtna 5. Nato imajo svoje bogoslužje Grki, ko ti jenjajo, imajo dostop Armenci. Po vseh končanih ceremonijah teh verskih ločin more zopet rimski duhoven maševati. Med celo sv. mašo mi je bilo kot da mašujem na sveti večer. Frančiškanski brat je čuval točno do četrtna 5 sveto duplino, da varuje pravice katoličanov. Pred svojo mašo dalje časa poslušam Armence, ki so pri svojem oltarju menda molili in peli od polnoči naprej. Bilo jih je pet, skoraj vsi zagrnjeni v široke temno-sive plašče s širokimi rokavi in mogočno kapuco na glavi.

Po kavi grem v frančiškansko župno cerkev, ki je tik one rojstva Jezusovega. Betlehemčani in betlehemčanke so prišle k maši. Red v cerkvi je narobe kot pri nas, možki so na evangelijski, ženske na listovi strani. Vsi pokleknejo na tla. Prizor je bil slikovit. Vsi so tiho prišli v cerkev v svojih lahkih čevljih, nobenega ropota. Nobeden se nikamor ne ozre, nobeden ne govori, nego mirno klečoč čaka, kdaj se začne sveta daritev. Niso zastonj frančiškani pohvalili svojih betlehemskega katoličanov, njih odločnost, poštenost, gorečnost v prejemanju zakramentov.

Ljubeznjivi frančiškan nas vede v jamo, kjer je bajé Marija dojila božje dete. Ni daleč treba bilo iti iz samostana v to takoimenovano mlečno jamo, ki ima par prav lepih oltarjev in kamor se močno zatekajo domačini v molitvi. Od tam se pride po terasah in strehah precej visoko, tako da smo lahko razgledali okolico in smo videli tudi polje, kjer so čuli pastirji pri svojih čredah in jim je angel oznanil veliko veselje, da je rojen Jezus. Polje je dolgo približno eno uro. Voditelj nas še enkrat pelje v frančiškansko cerkev. Vsak dobi svečico, gremo navzdol po stopnicah v imenitne rove. Imenitni so ne zaradi lepote, nego v teh prostorih, ki so zdaj kapele, je živela sveta Pavla, molil, premišljeval sv. Jeronim. Koga bi to ne prevzelo? Odprtna, skozi katero je Jeronim hodil v svojo jamo, je zazidana zdaj, a stopnice so še ohranjene. Poslovimo se prežgodaj od samostana. Treba je bilo riniti se mimo kamel in ovac in oslov, da zasedemo vozove in se odpeljemo nazaj v Jeruzalem.

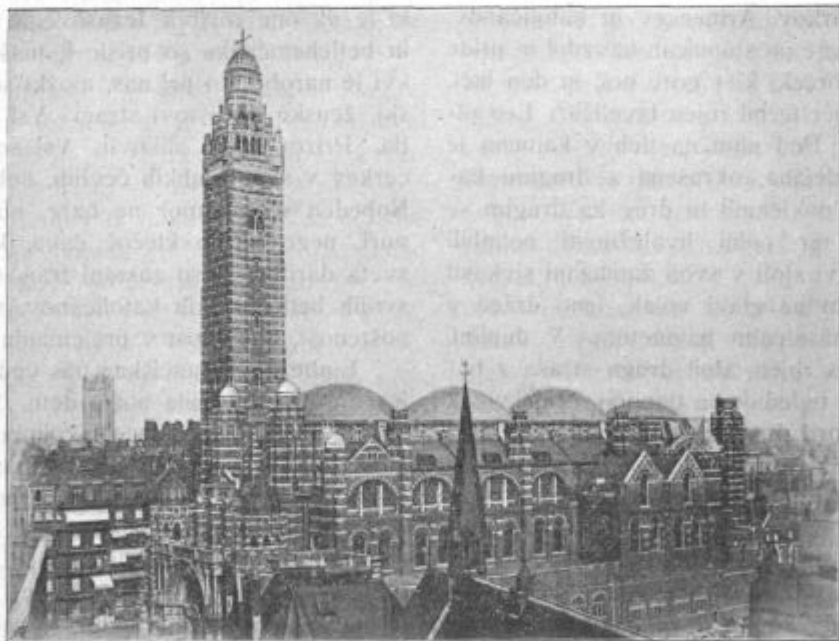
Cerkveni razgled.

Po svetu.

Proslava Najsvetejšega v Londonu. Kakor je bilo pričakovati, izvršilo se je evharistično slavlje na Angleškem nad vse veličastno. Med predavanji je bilo najzanimivejše predavanje princa Maksa Saksonskega o sv. Rešnjem Telesu z ozirom na spise sv. Janeza Zlatoustega, ki je tako lepo označil sv. evharistijo kot središče verskega življenja. — Ganljiv je bil sprevod šolskih otrok v čast najsvetejšemu zakra-

dolg dva kilometra. Navzoči protestanti so se obnašali spoštljivo in so kardinala-poslanika Vanutelli-ja iz Rima dostojno pozdravljali. Upati je, da bo tudi zdaj mnogo protestantov prestopilo v katoliško cerkev, kakor se to sploh zadnje čase pogostokrat dogaja.

Duhovno romanje v Lurd. Kapelan Bressan je izročil sv. očetu Piju X. 33.000 frankov, ki so jih zložili udeleženci duhovnega romanja v Lurd; med temi so večinoma Italijani, Francozi in Čehi.

Katoliška stolnica v Londonu.

mentu; 12. septembra popoldne se je uvrstilo 20.000 otrok iz celega londonskega mesta v sprevod ter so korakali mimo dostojanstvenikov v kardinalsko cerkev, kjer je bil blagoslov. — Še veličastnejše pa se je izvršil obhod vernikov dne 15. septembra. Ob dveh popoldne se je zbralo nad 150.000 ljudstva pred westminstrsko prestolnico. Ceste, mimo katerih se je premikala nepregledna vrsta pobožnih katoličanov, so bile okrašene. Iz oken in balkonov so vihrale zastave in dragocene preproge. Sprevod je bil

Misijonarji na Japonsko. Sv. oče so početkom septembra sprejeli dva misijonarja iz družbe Jezusove, namreč čč. oo. Jakoba A. Rockliff in Jožefa Dahlmann, ki sta se nato podala na Japonsko. Prva skrb teh dveh misijonarjev bo, da bosta oskrbela in uredila vse priprave za višjo šolo, ki jo bodo jezuiti otvorili v mestu Tokio. V Šangaju se jima je pridružil še P. Henrik Boucher. Ko bodo dovršene vse predpriprave, bodo sledili še drugi patri, da bodo nadaljevali delo, ki ga je bil započel že sv. Fran-

čiček Ksav., kot prvi oznanjevalec sv. evangelija v onih iztočnih pokrajinah. Dovoljenje, da zidajo jezuiti zavod za višjo izobrazbo na Japonskem, je bil izposloval znani prelat O. Connel, ki je obiskal pred tremi leti japonskega cesarja v imenu sv. očeta.

Dar sv. očeta. Papež Pij X. so uradno naznanili benečanskemu grofu Grimani, da bodo podarili za nov zvonik sv. Marka ne samo zlatega angela, temveč tudi zvonove. Ta novica je vzbudila seveda obilo veselja in navdušenja med nekdanjimi škojčani Pija X.

Čudež sv. Januarija. Kakor običajno, se je tudi letos obnovil čudež sv. Januarija na godovni dan v Napolju. Čudež je v tem, da postane strjena kri mučenca Januarija, ki jo imajo spravljeno v dragoceni posodici, tekoča v tistem hipu, ko prinesejo posodico v bližino in stik z ostanki svetnikovimi. Napoljsko prebivalstvo je pozdravilo čudežni dogodljaj z največjim veseljem in navdušenjem. Mornariško vojaštvo je v znak spoštovanja streljalo s kanoni, kakor je bilo doslej v navadi.

Katoliška srednja šola. Na južnem Moravskem, na Velehradu, se bo otvorila v kratkem katoliška gimnazija, za katero se je posebno prizadeval znani vrli poslanec, sedanji prošt dr. Stojan. Kot profesorji bodo nastavljeni č. č. oo. jezuiti, ki imajo ondi tudi zavod za novicijate.

Na katoliškem vseučilišču v Parizu je bilo preteklo leto 672 dijakov. Častno število, če se pomisli na verske zmede na Francoskem in na preganjanje katoličanov; skušnje morajo delati dijaki na državni visoki šoli, toda kljub temu se množi število dijakov, ki prestanejo izpite z dobrim uspehom.

Kaj naj bo Marijin otrok. Ko so bili zastopniki moških Marijinih družb cele Italije sprejeti pri sv. očetu, so jim Pij X. med drugim rekli tudi tole: »Blagrujem vas vse, kolikor vas je, mladeniči, dijaki, delavci, možje, da ste člani Marijinih kongregacij; kajti zdi se mi, da vidim v vas najbolj zbrano četo pravih kristjanov, gorečih kristjanov, ki so s pomočjo Marijino in v varstvu vsemogočnega Boga pripravljeni za najhujše žrtve.« — Čujte, otroci Marijini, kaj zahtevajo sv. oče od vas, pa veseli in ponosni bodite, da zahtevajo tako velike reči!

Nove proticerkvene postavbe pripravljajo na Francoskem. Framasoni zborujejo in se menijo, kako duhovščini popolnoma zvezati roke in preprečiti, da bi ne mogli niti obsojati vladnih naredb. Ne motijo se tisti, ki napovedujejo francoskim katoličanom drugo, še hujše preganjanje.

Pride pa tudi konec hude poskušnje, ko bo brez dvoma Bog posegel vmes. Vedno je bilo tako, pa bo tudi sedaj.

Tekmovanje katoliških športnih društev v Vatikanu. Katoliški mladeniči goje in si privoščijo pošteno zabavo pri nas in drugod. Zbirajo se v takozvanih športnih (zabavnih) klubih ter se urijo v telovadbi, kolesarjenju, borbi, streljanju itd. Zadnji teden meseca septembra so se zbrali katoliški mladeniči iz vseh krajev k takozvanemu športnemu tekmovanju, ki se je vršilo v Vatikanu, na dvorišču Belvedere. Zmagalci so povečem izven Italije doma. Navzoči so bili tudi sv. oče Pij X. Veličasten je bil spreved dne 27. septembra, ko so se vsi tekmovalci podali iz cerkve S. Maria Magiore k sv. očetu. Od l. 1870. Rim ni še videl take katoliške organizacije. Ljudstvo italijansko se je obnašalo dostojno in mirno, le to nekaterim Italijanom ni bilo všeč, ker so jih prekosili mladeniči izven Italije.

Blagoslovljenje velike palače, ki so jo dali zidati sv. oče Pij X. na vatikanskem prostoru, se bo izvršilo najbrž okoli Božiča. Stavba je namenjena za one uradnike, ki imajo pravico do prostega stanovanja. Število teh uradnikov ni majhno, kajti vsi oni, ki so poprej stanovali v Kvirinalu, so dobivali denarno odškodnino za stanovališča, kar je povzročilo obilno stroškov za vatikansko blagajno. Vsi ti uradniki bodo dobili zdaj prosto stanovanje v novem poslopju. Kolikor je bilo stanovanj za uradnike v Vatikanu, bodo zaenkrat izpraznjena, ter bo na ta način dobil Vatikan tudi neko vnansjo čast in dostojnost, kajti že dalj časa se je izražala nezadovoljnost, ker so po stopnicah, imenovanih »Scala Nobile«, ki jih rabijo tudi kardinali, — hodili posli in služkinje raznih tam nastanjenih uradnikov, kar bo zdaj prenehalo.

Čudež v Lurdu. Hrvatski listi poročajo, da so hrvatski romarji v Lurdu bili priča čudežnega ozdravljenja pet let starega dečka Mirka Dolarja iz Medjimurja, ki je bil od rojstva hrom in se ni mogel ganiti; v Lurdu je pa naenkrat začel hoditi.

Za zgradbo spominskih orgel v cerkvi svetega Petra v Rimu se je sestavil mednarodni odbor; med člani tega odbora je posebno veliko Francozov, trije kardinali, razni škofje, plemennitazi in dr. Prva skrb teh odbornikov bo, da spravijo skupaj en milijon. Delo bo baje prevzela francoska tvrdka Mutin.

Rim. Blaženi Klemen Marija Hofbauer (Dvořák), dunajski apostelj, bo prištet

svetnikom na spomlad. K slovesnosti se bo peljalo v Rim veliko Avstrijcev, osobito Dunajčanov. — *Jeanne d'Arc*, devica-Orleanska, pa bo proglašena svetim čez eno leto ter obenem izbrana za patrono Francije.

Kdo je vzrok verskega propada na Francoskem? Na to vprašanje skušajo odgovarjati francoski katoličani ter pripisujejo nemajhen del krivde duhovnikom, ki so se ravnali po geslu, kakršnega odobravajo tudi pri nas takozvani liberalci veleči: »Duhovnik naj ostane v cerkvi in zakrstiji«. Nasprotstvo do Cerkve ne bi bilo tako veliko, ako bi se bili poprej zanimali francoski katoličani, posebno pa duhovniki vsaj toliko za socialna vprašanja, za socialne zadeve ljudstva — kakor se brigajo sedaj. »Naši duhovniki«, tako pišejo francoski listi, »so snovali pobožne ustave, pa nič socialnih naprav in podjetij.« Nekateri sodijo, da je brezversko časopisje povzročilo žalostne verske homatije. Brez dvoma je pripomoglo k temu; a še bolj resnična je trditev onih, ki menijo, da se je priprosto ljudstvo navzelo posvetnega duha in mlačnosti vsled branja brezbarvenih časnikov.

Katoliško kraljestvo. Nedavno je več odličnih Špancev bilo sprejetih pri sv. očetu Piju X. V nagovoru so izpregovorili sv. oče med drugim tudi te besede: »Katoliška Španija zavzema v srcu Kristusovega namestnika odlično mesto; kajti med vsemi kraljestvi in ljudovladami vesoljnega sveta je Španija v resnici katoliško kraljestvo. Prvič zato, ker je ohranila živo in trdno vero, drugič zato, ker to vero tudi dejansko izpričuje ter se odlikuje v krščanskih čednostih.«

Voščilo našega cesarja. Knez Karel Schwarzenberg je izbran za izrednega poslanika, ki bo osebno ponesel v imenu cesarskega in kraljevega apostolskega veličanstva voščila sv. očetu o priliki zlatega jubileja; v imenu nemškega cesarja Viljema bo osebno častital komornik baron Klemen Schorlemer.

Po domovini.

Zlato mašo je daroval na sopraznik sv. Mateja č. g. P. Benjamin Fabian, vikarij frančiškanskega samostana v Ljubljani.

Novo cerkev so posvetili pri sv. Križu poleg Kostanjevice dné 7. septembra. Veličastna zgradba je ponos svetokrižke župnije in celega okraja.

Pastirski list tržaškega škofa, prevzvišene g. dr. Fr. Nagla, ki se je bral 7. septembra

po cerkvah tržaške škofije, razpravlja o papeževem in cesarjevem jubileju, obenem pa priporoča dejansko podporo dobrega časopisja in tiska; nadalje priporoča, naj bi se vsi katoličani pokazali tudi v javnosti in v življenju kot taki in da bi posebno skrbeli za krščansko vzgojo mladine.

V bogoslovno semenišče ljubljansko je vstopilo na novo 16 bogoslovcev - prvoletnikov; v goriški osrednji bogoslovnici se je zglasilo osem kandidatov za goriško nadškofijo.

Kanonično umešeni so bili 30. septembra čč. gg. Frančišek Kralj na župnijo Dobrnič, Nikolaj Stazinski na župnijo Črnuče in Josip Vole na župnijo Rova.

Izpremembe v misijonski družbi. Č. g. F. Javšovec, ki je 6 let neumorno deloval kot predstojnik cerkve Srca Jezusovega v Ljubljani, je določen za superijora pri sv. Jožefu v Celju; na njegovo mesto je prišel domačin č. g. Valentin Eržen, doslej predstojnik misijonske hiše v Mariboru.

Za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitelja je imenoval cesar vlč. g. J. Novaka, dekana v Radovljici.

Zlata vredne besede je govoril ljubljanski profesor g. Evgen Jarc na shodu notranjskih mladeničev v Cerknici. Priporočal je vrlim mladeničem, ki se jih je bilo zbralo okrog 500, med drugim posebno tole: 1. Spoznavajte svojo vrednost. Stopili boste kmalu na gospodarsko mesto svojih staršev; za to častno mesto se morate pripraviti. Vaša vrednost ni v tem, da bi popivali, da bi iskali nevredne slave v pretepih, ampak v tem, da se pripravljate za prihodnost. 2. Slovenski mladenič naj bo tudi naroden, a narodnost naj se ne kaže v pitju in v vpitju, temveč v resnem delu za narod. 3. Mladeniči bodite verni! Svobodna misel se širi tudi pri nas, hoče odpraviti katekizem iz šol, a nadomestila zanj ne najde. Svobodomiselci so edini v tem, da hočejo izpodkopati vero. — Mladeniči zavedajte se svojih dolžnosti! Fantje Notranjci, vkup! Fantje Notranjci, naprej!

Blagoslovljenje zavoda šolskih sester v Trstu. Na slovesen način se je 1. oktobra blagoslovil in otvoril zavod šolskih sester v Trstu v ulici Pasquale Besenghi. Udeležila se je te slovesnosti nadvojvodinja Marija Jožefa, knezoškof mariborski dr. Mihael Napotnik, škof dr. Nagl, nadalje mnogo zastopnikov vojaštva in mornarice. Po slovesnem vzprejemu došlih gostov je mariborski knezoškof imel krasen govor, v kate-

rem je vzpodbujal šolske sestre, naj v živi veri, trdnem zaupanju in goreči ljubezni do Boga vzgajajo dekleta v prosep cerkve in domovine ter na veselje staršev. — Potem je sledilo blagoslovljenje šolskih prostorov. V krasno okinčani koncertni dvorani je gđc. Mežek v izbranih besedah proslavljala pravo mladinsko izobrazbo, ki mora sloneti na temeljih vere, ker vsak poizkus svobodne šole se je dosedaj izjalovil. Tržaški škof se je nato v vseh treh jezikih zahvalil gostom in dal sv. blagoslov. Gostje so si nato ogledali zavod, ki ustreza najmodernejšim zahtevam. Ljudska in gospodinjška šola, licej in trgovski tečaj prebivajo skupaj pod eno streho. To je najboljši odgovor na obrekovanje, da je katoliška cerkev nazadnjaška. Trinadstropno poslopje je urejeno kar najbolj moderno. Ima električno razsvetljavo, centralno kurjavo, parne stroje za perilo in »lift« ali dvigalo. Stroji so v pritličnih hramih. Višek udobnosti pa je krasna lega, ki nuja razgled na vse strani zelene Adrije, zares eno najlepših poslopij tržaškega mesta. — Želimo, da naj zavod procvita v blagor vere, naroda in domovine kot protiutež težnjam takozvanega svobodomiselnega učiteljstva.

† **Župnik Gregorij Malovrh.** Dne 8. oktobra so v Št. Vidu pri Ljubljani pokopali ondotnega župnika in duhovnega svetovalca G. Malovrha. Občespoštovanega pokojnika je spremlilo na pokopališče 37 duhovnikov; pogreba se je udeležila vsa šolska mladina, gimnazijci iz zavoda Sv. Stanislava, profesorji ter učiteljstvo, poleg teh pa vsa društva šentviška in veliko drugega občinstva. Za župniškega upravitelja je imenovan ondotni kapelan č. g. Val. Zabret.

V ljubljanski škofiji so bile v poslednjem času te-le izpremembe: Č. g. dr. Ant. Ratajec je postal redni profesor na zavodu Sv. Stanislava v Št. Vidu; č. g. Stanko Premrl, ki je dovršil višjo glasbeno šolo na Dunaju, je nastavljen kot prefekt v Alojzišču; č. g. dr. Al. Merhar, kapelan v Sostrem, je prišel kot pomožni veroučitelj na II. gimnazijo v Ljubljani; p r e m e š č e n a sta čč. gg.: Ant. Lavrenčič, kapelan v Cerknici, kot župni upravitelj v Vel. Poljane; Jernej Počbevsšek iz Zagorja v Cerknico. N a m e š č e n je semeniški duhovnik J. Primar za kapelana v Zagorju ob Savi. P o k o j n i n a je dovoljena čč. gg. Andreju Pipan, župniku na Polici in Frančišku Perpar, župniku pri Sv. Trojici v Tržišču. N a d a l j e v a t svoje študije so šli na dunajsko vseučilišče čč. gg.: Janez Kovač, J. Samsa, Ign. Breitenberger, Fr. Trdan. — **Župnija Sv. Ka-**

tarina je podeljena č. g. Andreju Pavlin, ekspozitu na Gori pri Sodražici.

Sv. Višarje. Na roženvenško nedeljo so bila zaključena bogoslužna sv. opravila na Sv. Višarjah. V preteklem letu je bilo v božjepotni cerkvi opravljenih 595 sv. maš; med temi je bilo 131 petih, 133 pred izpostavljenim Najsvetejšim. Tujih duhovnikov je priromalo na goro 159. Pridigalo se je 66-krat in sicer 39-krat v slovenskem, 27-krat v nemškem jeziku. Obhajanih je bilo okroglo 21.500 oseb.

Misijon in ustanovitev fare v Domžalah. Od 19. do 27. septembra se je vršil v Domžalah sv. misijon, prvi v tej duhovniji. Vodili so ga z izredno gorečnostjo in vnemo očetje lazaristi Kitak, Nežmah in Flis. Ljudstvo se ga je prav pridno udeleževalo. Nad 1500 ljudi domače duhovnije je bilo obhajanih. Svečan trenotek je bil v petek popoldne. Po spravi pridigi pred izpostavljenim sv. R. T. je presvetil knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič slovesno razglasil ustanovitev nove fare Domžale in to novoustanovljeno faro daroval božjemu Srcu in prečisti Devici Mariji. Veličastna je bila procesija z misijonskim križem v nedeljo popoldne, ki jo je vodil preč. g. dekan kamniški, Ivan Lavrenčič. Vršila se je ob najlepšem vremenu in ob ogromni udeležbi ljudstva od blizu in daleč. Nad 3600 so jih naštel. Udeležila se je obojne slovesnosti, razglasitve fare in procesije, tudi šolska mladina z učiteljstvom, obe požarni brambi, veteransko društvo z zastavo, katoliško izobraževalno in podporno društvo z zastavo, obe Marijini družbi z zastavo. Prekrasno so dekleta za to izredno slovesnost okinčale cerkev z venci. Zunaj pa so mlaji in zastave pričale, s kolikim veseljem vsa nova fara praznuje svoj dan.

Umrla je v ljubljanskem samostanu M. Serafina Pleničar, rodом iz Tržiča. Dosegla je 58 let redovnega življenja. Pokojnica je bila marljiva učiteljica ter glasbeno vrlo nadarjena. Zadnja leta je preživela v trajni molitvi in pripravi na smrt.

Nesrečni dnevi v Ljubljani. Dosti se je pisalo že po listih o žalostnih dogodkih meseca septembra, ki so razburili ne le celo Slovenijo, temveč dali tudi povod, da se je preveč in po krivici blatilo slovensko ljudstvo, zlasti po nemških časopisih vsake barve. »Bogoljub« ni list, ki bi imel nalogo posezati v politiko, zato se ne spuščamo v boj proti nikomur. Naš list ima širiti in utrjevati ljubezen do Boga in do bližnjega; zato pa pravimo: Iz krščanskega stališča obsojamo vse,

kar se je tu in tam grešilo zoper osebnost in zoper osebno varnost. Vse v mejah dostojnosti in pravičnosti ter v okviru, ki ga dovoljuje glas vesti! Krivice in nasilnosti ne more in ne sme nihče odobravati, naj pride od katerekoli strani.

Ljubljana je po zadnjih dogodkih pokazala slovensko lice, kar bi že bila morala davno storiti. Nemci naj ohranijo samonemške napise, pa naj pri njih kupujejo Nemci, kdo jim bo to brnil? Če bodo taki trgovci izhajali, jim privoščimo. Krščanski Slovenci nismo nikomur nevoščljivi, zahtevamo pa, da na slovenski zemlji čutimo, živimo in delujemo slobodno v slovenskem duhu.

Da je pri nas poštenost doma, je pokazal celo liberalni mestni svet ljubljanski, ki je pripravljen poravnati škodo, prizadeto ljubljanskim Nemcem ob času demonstracije, ako isto store tudi Nemci v Ptuj, Celju in Mariboru. — Pomnimo pa, da se krivica, ki so jo povzročili nemški časopisi slovenskemu ljudstvu z zavitim in neresničnim pisarjenjem o ljubljanskih dogodkih, ne bo tako kmalu poravnala!

* * *

V Mekinjah je dekliška Marijina družba v proslavo lurškega jubileja dné 11. vinotoka vpriporila igrokaz »Lurška pastarica« s sijajnim uspehom. Tamburaški zbor »Planinka« je navrgel nekaj lepih skladb. Prireditve so se udeležila zastopstva Marijinih družb iz Stranj, Nevelj, Homca, Komende in drugod.

Od Spodnje Idrije. Naša Marijina družba je praznovala na roženvenško nedeljo desetletnico svojega obstanka. Proslavile smo jo z duhovnimi vajami, ki so jih vodili tri dni od 1. do 4. oktobra veleč. gosp. superior iz družbe Jezusove P. Žužek in smo pristopile na roženvenško nedeljo k skupnemu sv. obhajilu. Popoldne pa so nas g. superior v sklepnem govoru bodrili k zvestobi do Marije in nato so bile sprejete štiri nove Marijine hčere v družbo. — Če se ozremo nazaj v preteklo dobo desetih let, nam te govore, kako smo napredovale in obenem tudi, kako koristna je Marijina družba. V začetku se jih je vpisalo v družbo 20, sedaj nas je 55. Usmiljenk jih je postalo iz družbe 11, v zakonski stan jih je stopilo 5, umrlo 5, nekaj jih je odšlo v druge kraje in nekaj jih je bilo odslovljenih od družbe. — Napravile smo si tudi lepo Marijino zastavo, ki nosi na eni strani podobo Marijino z napisom: »Po Mariji k Jezusu«, na drugi strani pa sliko Srca Jezusovega z besedami: »O Jezus

moja ljubezen«. Skrbni voditelj naše Marijine družbe so skozi vseh deset let naš župnik in duhovni svetnik Janez Juvan. Vse smo jim hvaležne za obilen trud, ki so ga imeli in ga imajo z nami.

Hrušica v Istri. Dolgo časa smo čakale in se veselile, naposled je vendarle prišel zaželjeni dan — našega prvega romanja na sv. Goro pri Gorici! Kako smo se veselile, ko smo 2. septembra popoldne na novi goriški postaji zagledale vse prvič pred seboj visoko in veličastno sv. Goro! Pogumno smo vbrale strmo pot in ob 6. zvečer smo bile že v velikem svetogorskem svetišču. Kmalu po prihodu smo imele pridigo in nato pete litanije s sv. blagoslovom. S kakim veseljem in navdušenjem so naše pevke prepevale. Drugo jutro smo imele zopet peto sv. mašo s skupnim sv. obhajilom in ob pol 12. za slovo zopet pete litanije in sv. blagoslov. Po kosilu smo se pa morale ločiti s težkim srcem. Saj je bilo tako lepo, ker smo bile na sv. Gori skoraj same in manj romarjev kot je, lepše se opravi svoje pobožnosti. Pa tolažila nas je misel: k svetogorski Mariji bomo še prišle. Nazaj grede smo obiskale tudi prelepo cerkvico na Kostanjevici in njene varovance francoske kralje, ki so tam zakopani.

Od 15. do 22. septembra pa smo imeli doma v Hrušici sv. misijon. Vodili so ga trije patri družbe Jezusove z veliko vnemo. Ljudstvo je prihajalo k misijonu v obilnem številu, saj je bilo spovedanih okoli 2500. Da je po sv. misijonu mnogo deklet prosilo za vstop v Marijino družbo, se razume. Vse so sedaj na poskušnji za delj časa. Seveda to mnogim ni prav, ker že sedaj primanjkuje plesavk, a plesavcev je tako dosti. In ti gledajo, da bi vsaj te nove iztrgali iz družbe. Dekleta, spominjajte se svojih trdnih sklepov pri sklepu sv. misijona, ko ste glasno obljubile: »Se odpovemo hudiču in njegovemu napuhu!« V kratkem upamo se še oglasiti pa tudi več »Bogoljubov« povabiti k nam v tužno Istro. (Prav, prav! Lepo pozdravljeni! Ur.)

S Studenca pri Kršem. Na praznik imena Marijinega je bil velik shod v Jegriški kapeli. Prišli so s Štaterskega v procesiji Marijo zahvaliti za uslišane prošnje in jo novih milosti prositi. Zbrali smo se tudi mi v domači farni cerkvi in smo šli okoli desete ure z domačim g. župnikom njim naproti z banderjem potem smo se vsi podali h kapeli Matere božje, kjer je bila pridiga in sveta maša. Pridigovali so č. g. kaplan iz Rajhenburga, domači g. župnik so imeli pa peto

sv. mašo pri kateri so peli štajerski pevci. Bilo je lepo število ljudi; prišlo jih je veliko tudi iz sosednjih far, ker se zelo radi zatekajo k tej kapelici.

Iz vipavske doline. V romarski cerkvi Matere božje v Logu so v nedeljo dné 11. oktobra vse Marijine družbe vipavske dekanije kaj lepo proslavile 50-letnico lurških dogodkov. Veličasten sprevoz, broječ nad 400 Marijinih hčera, z 8 krasnimi družbenimi zastavami se je jel ob 2. uri popoldan med popevanjem lurške pesmi pomikati okrog cerkve. Ob prihodu v cerkev je zadonela družbena pesem: »Pri tebi, o Marija, zbrane.« Nato je g. dekan vipavski ob asistenci več »g. duhovnikov pred izpostavljenim Najsvejšim odmolil del rožnega venca, in odpele so se litanije Matere božje. K sklepu se je zapela zahvalna pesem in podelil blagoslov z Najsvejšim. Še dolgo potem je odmevalo veselo popevanje Marijinih pesmi po prostornem Marijinem svetišču. Videlo se je, da se dobre hčerke težko ločijo od najboljše svoje Matere. Naj bi ta lepa slovesnost pripomogla, da se nad vsemi družabnicami uresničuje lepe besede družbene pesmi: »Na veke zveste, ljuba Mati, ti hčere hočemo ostati.«

Lurško slavlje v Rakitni. Dan veselja je bil za našo skromno župnijo, ko smo imeli prevzvišene našega knezoškofa na ževnansko nedeljo, dné 18. t. m. v svoji sredi. V soboto 17. t. m. so se prikeljali Prevzvišeni krog poldne v prijazno Rakitno. Osem mlajev in slavolok z napisom: »Pozdravljen knez-vladika, Naš ponos — naša dika!« je stalo okrašenih v pozdrav Prevzvišenemu. Pri slavoloku se je zbrala šolska mladina z gospodom Fr. Lončarjem, učiteljem »Slomškarjem« in Marijina mladeniška in deklška družba, župnik s ključarji, občinskimi odborniki in obilo ljudstva. Prednica Marijine družbe je nagovorila v prisrčnih besedah Prevzvišenega in kočala svoj vzneseni govor z besedami: »Tu hočemo zbrane pod Marijino zastavo, Peklenskemu zmaju stopiti na glavo. Svetu in satanu dati slovo. Svojo obljubo držati zvesto. V to pomagaj ljubi nam Bog, Ki je ljubitelj Marijinih otrok!« — Po kratki, prisrčni zahvali so se Prevzvišeni podali v lepo, krasno z venci prepletene cerkev sv. Križa, kjer so zbranim podelili blagoslov. V soboto popoldan ob 4. uri so spovedovali Prevzvišeni pozno v noč do 12. ure in v nedeljo od 4. zjutraj do 10. dopoldan, ljudstvo se je kar trlo okrog spovednic, pa ne samo ženstvo ampak tudi moških je bilo obilo. Na

praznik posvečenja cerkvá so imeli Prevzvišeni sv. opravilo, slovesno peto sv. mašo ob desetih in krasni govor, v katerem so govorili o obredih pri posvečevanju cerkve in o posvečenju in posvetitvi kristjana po sv. zakramentih; popoldan ob dveh so imeli Prevzvišeni krasen govor o lurškem romanju, o čudežih, ki so se vršili v Lurdu v Njih pričujočnosti, vneli so Marijine sinove in hčere za čednostno, krščansko življenje. Marijine hčere so zabele krasno družbeno pesem, nato so bile pete litanije. Po večernici so Prevzvišeni zopet zadovoljni odšli burno pozdravljeni od zbrane množice.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Leto za letom se vršijo v naši župniji pomenljive slovesnosti. Zadnjo smo obhajali 11. oktobra t. l. v prijaznih Rakovcih. Po večernici se je zbralo v tej od župne cerkve pol ure oddaljeni vasi mnogobrojno ljudstvo. Tamošnja kapelica je bila namreč slovesno blagoslovljena. Postavili so jo vrli Rakovci l. 1892., letos pa je bila primerno prenovljena in dobila novo podobo Matere božje, Pomočnice kristjanov. Ker je pred dvema letoma v njo udarila strela, je bila potrebna popravila. Pa tudi prejšnji že stari kip Marije Svečnice, ki je do l. 1890. stal v župnijski cerkvi na sedanjem lurškem oltarju, in katerega so čez dve leti prenesli v imenovano kapelico, se je moral nadomestiti z novim. Lično kapelico in kip Marijin so blagoslovili č. gosp. Jakob Caf, dekan pri Sv. Tomažu. Po blagoslavljanju je še bil svečanosti primeren nagovor in molitve v čast prebl. Devici. Največ je za obnovitev kapelice žrtvoval vrli kmet rakovski, I. Zelenjak. Kip Marijin je okusno izdelal podobar L. Perko pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Iz Kozjega na Štajerskem. Naša kozjanska dekanija obsega 13 župnij. Med njimi sta dve romarske Marijine cerkve, ki so jih letos naš milostni knez in škof odbrali za jubilejne procesije: Zagorje in sv. Gora. Prva jubilejna procesija je bila 10. septembra za gornji del dekanije k Mariji Zagorski. Ogromna jubilejna procesija se je vila skupno iz kozjanske, pilštanske in bučke župnije. Milodoneče so nas Marijine romarje pozdravljali in spremljali zagorski zvonovi v cerkev. Ko smo dospeli v cerkev, bil je Marijin oltar ves razsvetljen. Bile so cerkvene molitve za papeža v zadobljenje odpustkov, kakor navadno. Sedem procesij je bilo priromalo. Najbolj je pa dopadla šentviška procesija, ker je prišla Marijina družba s svojo krasno zastavo: dekleta belo oblečene z Marijinimi svetinjcami

na prsih in ravno tako mladeniči — Marijini vojščaki. Želeli je, da bi se tudi po drugih župnijah dekleta in mladeniči očitno pokazali, da so Marijine hčere in sinovi, kakor se šentvidski. Tudi za Kozje bi priporočal kaj takega. Zatem je bila pridiga č. g. Antona Ribarja, ki so na kratko razložili trojni jubilej: Marijin, papežev in cesarjev. Zatem slovesna sv. maša. Zakrament sv. pokore so yččinoma vsi prejeli. Vseh udeležencev je bilo nad tisoč. — Druga jubilejna procesija je bila na sv. Goro pri Šent Petru dné 14. septembra za spodnji del dekanije.

Obredi so bili taki, kakor v Zagorju. Tudi tukaj je bilo vseh udeležencev čez tisoč. — Rožnenska pobožnost se pri nas obhaja po spoli. Eden teden vodijo molitve žene, drugi dekleta, tretji fantje in četrti možje. — Dné 5. oktobra se je poslovilo mnogo fantov k vojakom. Najeli so si sv. mašo za srečno pot k vojakom in brez izjeme vsi pristopili k Gospodovi mizi. Fantje, tako je prav: dajte Bogu kar je božjega, cesarju pa, kar je cesarjevega! (To je pa res velike hvale vredna navada, ki naj bi jo tudi drugod posnemali! Ur.)

Nove knjige.

Katoliški verouk. Prva knjiga. Spisal dr. Ivan Svetina. Cena 2 K 80 v. Z letošnjim šolskim letom so začeli tudi v gornji gimnaziji krščanski nauk v slovenskem jeziku poučevati. Zato je pa treba novih bukev, katerih dozda nismo imeli. Prva taka knjiga je pred nami. In mora se reči: Knjiga je prav dobra. Dokazi so jasni, tisk pregleden, nič preveč besedi, tako da dijakom ne bo težav delala. Pa tudi nedijaki jo bodo prav s pri-

dom brali. Bodi vsem, ki se želé poučiti o resničnosti naše vere, priporočena.

Angelj sužnjev. Spillmanovih povesti XV. zvezek. Takoimenovane Spillmanove povesti (katerih pa ni vseh Spillman sam spisal), so jako prijetno in blažilno berilo. Izšlo je že 15 zvezkov, ki se dobé v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in v Novem mestu. Za našo mladino posebno primerno branje.

Drobtine.

Dvojno slavlje pred desetimi leti, in letos. L. 1898. smo imeli 50 letnico cesarjevega vladarstva in 60 letnico mašništva Leona XIII. Letos pa praznujemo šestdesetletnico cesarjevanja, pa petdesetletnico mašništva Pija X.

Pa je bil pogan. Poganski modroslovec Seneka, ki se prišteva med največje svetovne modrijane tedanjega časa, je izpraševal vest vsak večer, preden je šel k počitku. »Preženem se« je rekel, »vsak dan, in sodim sam sebe zvečer, ko drugi že sladko snivajo. Premislim vse besede in dejanja in si nič ne prikrivam ter se kaznujem, če sem grešil; nazadnje pristavim: Varuj se, da tega nič več ne storiš!«

Junaška mati. V neki belgijski, priprosti družini so pričakovali veselega dogodka. Bog ji je podaril zdravega dečka. Veliko veselja je bilo v krščanski hiši. Mati pa je zaklicala vsa navdušena: »E n g l a s v e č z a k a t o l i š k o s t v a r!« Ni čuda, da je katoliško življenje na Belgijskem tako razvito, če se nahaja ondi dosti takih žena!

Dva slovenska novomašnika v tujini. Dne 28. oktobra sta bila v Rimu posvečena čč. gg. dr. Anton Prešeren in Ciril Ažman. Prvikrat sta opravila daritev sv. maše, kakor tudi drugi novomašniki iz zavoda »Germanika«, na praznik vseh svetnikov.

Iz deželne bolnice. Veleč. gosp. kurat Gregor Flis je prestavljen in vršita odslej službo veleč. gg. Ivan Šporn in Jan. Ponikvar.

Lateran, domovališče papežev v Rimu. Sv. Peter, prvi papež, ni imel nobenega stalnega bivališča; hodil je od hiše do hiše ter užival gostoljubnost dobrih ljudi, ki jim je bil naklonil milost izpreobrnjenja. Kakor pripoveduje legenda, je stanoval leta 42. v judovskem oddelku, imenovanem Trastevere, blizu tam, kjer je danes cerkev sv. Cecilije. Kmalu nato pa se je preselil v palačo Kornelija Pudenta. Ta palača je bila ena največjih v takratnem Rimu ter je imela poleg stanovanj nešteto raznih prostornin: kopalnic, gledišč, dvoran in bazilik.

Večinoma so stanovali poznejši papeži v svojih lastnih hišah ali pa v palačah svojih prijateljev. Ne bomo naštevati vseh teh prestolnic, ampak ogledati so hočemo natančneje lateransko palačo, ki je prva, prava prestolnica naslednikov sv. Petra v Rimu.

Palačo »Lateran« je daroval papežu Konstantin. Tukaj so stanovali papeži nepretrgoma do preselitve v Avignon. V tem času so lateransko palačo mnogo predelavali in izpreminjali. Sezidali so nove dvorane za cerkvene zbirke, prostore za listine in cerkvene knjige, za pisarne, velike obednice, kjer so dobivali reveži gorko hrano. Papež Gregorij Veliki je vpeljal v posebnih sobah znano pevsko šolo »Schola cantorum«.

Papež Hilarij je ustanovil leta 468. v Lateranu dve veliki knjižnici. Leta 589. so se v Lateranu naselili Benediktinci z dovoljenjem papeža Pelagija I.

V Lateranu je sprejel Hadrijan I. Karola Velikega, ki mu je tukaj podaril cerkveno državo. Palača lateranska je naredila tako mogočen vtis na francoskega vladarja, da si je dal napraviti načrt, hoteč postaviti enako palačo tudi v Ahenu.

Za olepšavo Laterana so se mnogo trudili papeži Janez XII., Kalikst II., Klemen III., Celestin III., Honorij III., Inocencij IV. in Bonifacij XIII. — Ko so pa papeži preložili svoj sedež v Avignon, so nastopili za Lateran slabi časi. Leta 1337. se je vrnil Gregor XI. zopet v Rim, toda ni si izvolil več Laterana, šel je stanovat v Vatikan, kajti bazilika lateranska je bila pokončana vsled požara, bilo jo je treba popraviti. Leta 1689. so porabili starodavno in sloveče poslopje lateransko za bolnišnico, pozneje pa so izpremenili spodnje in tretje nadstropje celo v vojašnico. Gregorij XVI. se je odločil, da je zopet staro palačo temeljito predelal ter jo uporabil za muzej starih, poganskih ostalin. Tudi Pij IX. in

Leon XIII. sta porabila Lateran za galerijo slik in za muzej krščanskih znamenitosti. Od leta 1870. je Lateran izključno last papeževa.

Jubilejni dar našega cesarja sv. očetu. Cesar Franc Jožef je za zlato mašo papeža Pija X. dal izdelati naprsni križec, ki je ne samo sila dragocen, ampak tudi izredna umetnina. Napravila ga je dunajska tvrdka A. E. Köchert. Križ nosi zlato podobo Križanega, ki je okrog Njega nasejanih 60 briljantov in 50 rubinov. Podobo Kristusovo, kakor tudi angelske glavice, ki so postavljene kot okrasek na štirih koncih križevih, je modeliral profesor Štefan Schwarz. Na drugi strani je pritrjena zlata plošča, ki se dá proč vzeti. Na njej je vdelan sledeči latinski napis, oziroma posvetitev:

Franciscus Josephus I.

Imperator et Rex

Muneris augusti bis sex qui lustra peregit

Gratulatur sacri lustra peracta decem

Pio Decimo

Papae

Anno jubilai utriusque

MDCCCCVIII.

Po slovensko:

Franc Jožef I.

cesar in kralj

častita

ob šestdesetletnici svojega vladanja

Piju X.

papežu

ob petdesetletnici svetega mašništva

v letu obojnega jubileja

1908.

60 demantov na zlatem križu spominja na demantno leto slavnega vladanja cesarjevega, 50 rubinov pa hoče izraziti papežovo petdesetletnico, zlato mašo!

Odpustki meseca nov. 1908.

1. Nedelja prva v mesecu. God vseh svetnikov. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; izpovednik more namesto molitve v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; c) udom rožnivenške bratovščine v bratovski cerkvi ali med osmino; d) udom bratovščine za uboge duše v vica. Popolni odpustek vsem, ki gredo k izpovedi in sv. obhajilu in nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvete Srca in molijo v namen svetega očeta.

2. Ponedeljek. Spomin vernih duš.

5. Četrtek I. v mesecu. Pop. odp. udom bratovščine sv. R. Tel.

6. Petek I. v mesecu. Pop. odp. udom bratovščine presv. Srca Jezusovega kakor I. nedeljo.

8. Nedelja, Zahvalna. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpustki; 1. če obiščejo bratovsko kapelo in tam molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. Rešnje Telo in tukaj nekaj časa pobožno molijo.

13. Petek. Sv. Stanislav. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa.

19. Četrtek. Sv. Elizabeta. Tretjerednikom vesoljna odveza.

21. Sobota. Darovanje Marije Device. Popolni odpustek: a) udom rožnivenške bratovščine v katerikoli cerkvi, danes ali med osmino; b) udom škapulirske bratovščine karm. Matere božje v redovni ali farni cerkvi.

24. Torek. Sv. Janez od Križa. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karm. Matere božje v redovni ali farni cerkvi.

26. Četrtek. Sv. Leonard Portomavriški. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni pa v farni cerkvi.

29. Nedelja zadnja v mesecu. God vseh svetnikov iz treh redov svetega Frančiška. Tretjerednikom popolni odpustek, kakor 26. dan t. m. — Pop. odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sveti rožni venec.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve: Sveti oče-zlatomašnik. — Da bi se vse v Kristusu prenovilo. — Katoliško gibanje na Goriškem in Tržaškem. — Mladina po srednjih šolah. — Treznostno gibanje. — Da bi Bog vse nepripravljene varoval nagle smrti. — Pogostno sv. obhajilo. — Misijoni.

Zasebne zadeve: Neka župnija, da bi kmalu dobila dobrega dušnega pastirja. — Neka Marijina družba in ena bolna družabnica. — Neka žena priporoča svojega moža, da bi nehal ponočevati, in svoje otroke, da bi ohranili dar sv. vere. — Neka oseba za dar čistega življenja. — Več družabnic za večjo gorečnost.

Zahvale za uslišano molitev:

Za razne od Boga prejete milosti se zahvaljujejo:

M. Oblak iz Zapog. — Neka Marijina hči iz Ljubljane. — Fr. O. iz Vrešja na Bizeljskem. — M. L. iz Male Loke. — L. Vider v Poreču. — Jerica Šolar z Rudnega, lurska romarica, za znatno izboljšanje zdravja, odkar je bila v Lurdu.

Darovi:

Za »Dejanje sv. Detinstva«: Neimenovan 40 K; č. g. I. Vrhovnik, mestni župnik trnovski v Ljubljani, 42 K; č. g. Iv. Balch, kapelan v

Dobropoljah, 14 K 86 v.; č. g. Fr. Žvan, kapelan šentjakobski v Ljubljani, 31 K 18 v.; č. g. Frančišek Golob, kapelan v Dobrničah, 330 K 80 v.; č. g. Fr. Vidmar v Krškem 11 K; neimenovana 10 K; po č. g. stol. vikariju J. Potokarju 63 K 45 vinarjev.

Za kitajske misijone: Iz Št. Jurija ob Taboru 10 K; č. g. Val. Klobus, župnik v Mavčah, 20 K.

Misijonarju P. Baptistu Turk: Neža Ternas 20 K.

Istemu za odkup deklice: N. Ternas 20 K.

Za odkup poganske deklice: Lovro Božič v Kazazah 20 K.

Za odkup treh poganskih otrok: Marija Arnež iz Kranja 60 K.

Za stradajoče v Afriki: Iz Velenja 3 krone.

Za kruh sv. Antona: Anton Rakún z Rečice 25 K.

Za slov. šolo v Aleksandriji: Iz Ježice 5 K.

Za varihe božjega groba: Mat. Lunder v Detečem 8 K 80 v.

Za bratovščino sv. Rešnjega Telesa: Č. g. Fr. Žvan, šentjakobski kapelan v Ljubljani, 20 K 10 v.

Za gobavce: Neimenovana 10 K.

Za cerkev v Sočrgi: Umrla oseba po č. g. župniku M. Sušniku v Rovtah 50 K.

V dober namen: Iz Vodice 5 K.

Za zlat kelih sv. očetu kot zlatomašni dar so poslale Marijine družbe sledeče darove: Št. Lenart nad Loko 10 K; Polhov Gradec 27 K; Sostro 25 K; Kokra 6 K; Reteče 14 K; Škofja Loka 14 K; Svibno 11 K; Gorje-dekleta 12 K 60 v.; Gorje-fantje 6 K 20 v.; Čemšenik 30 K; Staritrg pri Ložu 37 K; Ribno 8 K; Zapoge 8 K; Dobropolje-fantje 6 K 40 v.; Dobropolje-dekleta 41 K 34 v. — Kaj pa druge družbe?

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Zadnja številka »Bogoljuba« se je zopet malo zakasnila. Vzrok je ta, da se tiskarna seli iz starih prostorov v nove, pa še ni popolnoma v redu v novih prostorih. Zdaj pa je tiskarna dobila nov velik stroj, ki bo naredil v enem dnevu, kar se je prej delalo štiri dni.

Mesečni koledar za november 1908.

Dan	Godovi	Celodnev. češč. pr. R. T.		Raz. slovesi. ti
		Ijublj. škof.	lavant. škof.	
1 Ned.	21. po bink. Vsi svetniki.	Bela peč.	Sromlje.	
2 Pond.	Verne duše. Just, muč.	Ljublj. hiralnica.	Kapele p. Brež.	
3 Torek	Viktorin, škof.	Ustje.	Artiče.	
4 Sreda	Karol Boromej, škof.	Col.	Koprivnica.	
5 Četrtek	Emerik, vojvoda.	Črni vrh n. P. Gr.	Zabukovje.	
6 Petek	Lenart, opat.	Kropa.	Zdole.	
7 Sobota	Prosdoci, škof.	Jesenice.		
8 Ned.	22. po bink. Bogomir, škof.	Nov. m. frančišk.	Slov. Bistrica.	
9 Pondelj.	Teodor, muč.	Loški potok.	D. M. 7 žal.	
10 Torek	Andrej Avel, spoz.	Sostro.	Sv. Martin.	
11 Sreda	Martin, škof.	Dob.	Gor. Polskava.	
12 Četrtek	Martin, papež, mučenec.	Šmartin p. Kranju.	Spod. Polskava.	
13 Petek	Stanislav Kostka, spoz.	Podlipa.	Črešnjevce.	
14 Sobota	Serapijon, mučenec.	Šmartno p. Litiji.		
15 Ned.	23. po bink. Leop. vojv. avstr.	Moravče.	Majšperg.	
16 Pondelj.	Edmund, škof.	Grad.		
17 Torek	Gregorij, škof.	Srednja vas.	Makole.	
18 Sreda	Odon, opat; Hilda, dev.	Mengeš.		
19 Četrtek	Elizabeta, kraljica.	Ljublj. Josephin.	Poličane.	
20 Petek	Feliks Val., spoz.	Šmartin p. Šm. gor.		
21 Sobota	Darovanje Dev. Marije.	Hrenovce.	Laporje.	
22 Ned.	24. po bink. Cecilija, dev. muč.	Sp. Tuhinj.	Studenice.	
23 Pondelj.	Felicit, muč.	Bukovšica.	Tinje.	
24 Torek	Janez od križa, spoz.	Žiri.	Sv. Venčesl.	
25 Sreda	Katarina, dev. muč.	Sv. Katarina v Top.		
26 Četrtek	Silvester, opat; Peter Aleks.	Rova.		
27 Petek	Valerijan, škof.	Zapoge.		
28 Sobota	Sosten, mučenec.	Litijska.	Sv. Magdalena v Mariboru.	
29 Ned.	1. adventna. Saturnin, muč.	Studeno.		
30 Pondelj.	Andrej, apostol.	Vače.	Sv. Jožef v Mar.	

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

Preje: Gradlišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet leta
1907 čez 64 milj. K.

Lastna glavnica K 354.645-15.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14,225.902-59. - Denarni promet v letu 1907: K 64,812.603-92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnehranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik

Josip Slička, stolni kanonik
podpredsednik

Odborniki:

Anton Belec,
pos., podjetnik in trg. v St. Vidu n. Ljublj.

Anton Kobi, Karol Kauschegg,
pos. in trgovec Breg pri B. veleposesnik v Ljubljani.

Frančišek Leskovic, Ivan Pollak ml.,
bližnji pos. in blag. Lj. pos. tovarnar.

Fran Povše,
vodja, graščak, dež. odbornik, drž. in dež. posl. itd.

Matija Kolar, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Karol Pollak, Greg. Slibar,
tovarn. in pos. v Ljubljani. župnik na Rudniku

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

in priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otro-
ke in novosti v konfek-
— ciji za dame. —

Zahtevajte zastonj

in poštne prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatnin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po izvirnih tovarniških cenah. 2807 6-1

Za vsako uro tri-
let. pis. jamstvo.
Brez rizike. Za-
mena dovoljena
ali denar nazaj.
Prva tvornica za
ure v Mostu.

Niklasta remontoarka	K 3 50
Sistem Roskopf patentna ura . . .	4-—
Švicarska originalni sistem Ros- kopf patent	5-—
Registrirana „Adler Roskopf“ niklasta remont. na sidro	7-—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje, dvojni pokrov	9-—
Srebr. oklopna verižica z avtom. rinčico 15 gr. težka	2-60
Ruska tula nik. remont. ura s sidro z „Luna“ kolesjem	10-50
Srebrna remontoarka „Glo- ria“ kolesje, prosto	8-40
Srebrna remontoarka, dvojni pokrov	12-50
Budilka	2-90
Kuhinjska ura	3-—
Schwarzwaldska ura	2-50
Ura s kukavico	8 50

JAN. KONRAD

c. in kr. dvorni dobavitelj v Mostu št. 668. (Češko.)

Pipe iz bruyere-lesa

Prijetno in suho kajenje zato nedosežna glede čistote
in dobrega okusa. 2806 6-1

Prima izdelek iz pristnega ne-
pokvarjenega bruyere-lesa. —

Gladka glava z zelo upognjenim
bruyere-odlivom, cevka iz višnjev.
lesa z roženim ustnikom in cevjo,
ca 21 cm dolg K 1-50; ista s po-
polno izrezl. bruyere-glavo K 1-80.
Največja izbira kadilnih potrebščin,
se dobi v mojem ceniku, ki se po-
šilja zastonj in poštne prosto. —
Dobi se pri c. kr. dvorn. založniku

Hanns Konradu

razpošiljalnica

v Mostu (Brux) št. v. 669. (Češko.)

Zahtevajte v lastnem interesu moj bogato ilu-
strovani cenik z nad 3000 slikami zastonj in
poštne prosto.

A. Lukić

Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Priporoča svojo bogato zalogo
narejenih oblek za gospo-
de, dame, dečke in deklice.

Blago le iz prvih tovarn. Cene nizke.

Paramente

je mogoče kupiti po ceni in ugodno le
direktno pri firmi 2691

Josip Neškudla

protokolirana veletrgovina in tovarna v
Olomou (Morava).

Priporoča po zelo nizkih cenah bogate vezane paramente
v vseh barvah in slogih: kazule, pluvijale, dalmatike, vela,
nebesa, bandera, zastave, preproge, pregrinjala, albo, rokete
itd. pod jamstvom trpežnosti; nadalje v lastnih delavnicah
narejene kelihe, ciborije, monštrance, svečnike, lestence itd.
s krasno opravo strogo po cerkvenih predpisih.

Navodila zavoda.

Podpisani zavod nima nobenega zastopnika, ki bi po-
dražil solidno blago za 20%, t. j. za petino prvotne cene;
radi tega se dobe predmeti potem direktnega naročila v
Olomou ceneje, kakor jih ponujajo v svojih cenikih konku-
renčne češke in nemške firme.

Ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Plačilni pogoji ugodni.

Paramenti se pošiljajo na ogled franko.

Zahtevajte brezplačno dopošiljatev mojega ilustr.

cenika z nad 1000 slikami. —
Jamstvo več let. Vsako nepo-
polno blago se vzame nazaj
za popolni znesek Slika pol
navadne velikosti.

Št. 365. Srebrna damska rem.
gld. **3-50.**

Št. 322. Srebrna moška rem.
gld. **3-50.**

Št. 337. Srebrna s sidro 15 kam-
nov gld. **5-—**, dvojni plašč
gld. **6-50.**

Št. 341. Srebrna s sidro dvojni
plašč 15 kamnov, posebno
močna gld. **7-9-50.**

Anton Kiffmann
največja tovarniška zaloga ur,
zlatnine in srebrnine. Izvoz v
vse dežele. **Maribor L. 8.**
1208 Štajersko.

Ivan Kregar

pasar in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Elizabetna cesta št. 5

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posrebrni in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strel vodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gosp. Andreja Čebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran **lesteneč** v renesančnem slogu.

2796

Bogata zaloga

2777

**šivalnih strojev
koles, pisalnih strojev**

pri

lv. Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

„Pri solncu“ za vodo.

Priporočam prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo najboljših umetnih cvetic, šopkov za cerkveno in domačo porabo, nagrobnih vencev s trakovi, ter venčkov in šopkov za neveste.

Istotam so v zalogi vse potrebščine za krojače in šivilje, dalje rokavice, nogavice in kravate najboljših vrst, različne srajce, mnogo belega perila itd. Vezanje cvetic in šopkov točno in po najnižjih cenah. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Za obila naročila se priporočam 150

Katinka Widmayer

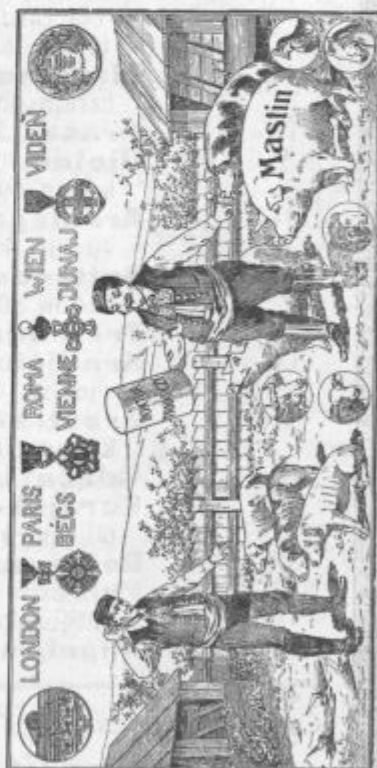
„pri solncu“ za vodo v meščanski palači.

Prečastiti gg. novomašniki znižane cene.

Točna postrežba. Nizke cene.

Mastin

Velika zaloga umetnih cvetic
Antonija Mildner, Ljubljana, Mestni trg šte. 7

priporoča p eč. duhovščini in slavnemu občinstvu v naročevanje vencev in šopkov za cerkev, gg. novomašnike. — Bogata zaloga nagrobnih vencev in trakov po najnižjih cenah.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča pevcem in pevkam Marijinih družb:

Foerster Anton: **Šest Marijinih pesmi** za tri ženske ali moške glasove ena za dva, štiri tudi za en glas) z orglami. Partitura K 1'80. posamezni glasovi po 40 v.

Spindler Fran Sal.: „**Ljudska pesmarica**“ za nabožno petje v cerkvi, šoli in doma. Drugi natis. Broširan 60 v, vezan v platno K 1'—. Spremljevanje k „Ljudski pesmarici“ za orgle vezan K 4'—.

Hladnik Ignacij: **18 Marijinih pesm** za mešani zbor, partitura 1 K, pos. glas. po 20 v.

Hribar P. Angelik: **Slava Brezmadežni** o petdesetletnici. Napevi za Marijino družbo. Kart. 1'20, v platno K 1'60. **Venček Mariji**. Napevi za Marijino družbo 2. zvezek. Partitura K—50, glasovi po 10 vin.

18528

Kot najboljše zabavno in pripovedno berilo priporočamo:

Povesti sl. pisatelja jezuita **P. Spillmana** ki imajo vse prednosti dobrega, koristnega berila.

- I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike!** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- II. „ **Maron, krščanski deček iz Libanona.** Povest izza časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- III. „ **Marijina otroka.** Povest iz kavkaških gora. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- IV. „ **Praški Judek.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- V. „ **Ujetnik morskega roparja.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- VI. „ **Arumagam, sin indijskega kneza.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- VII. „ **Sultanovi sužnji.** Carigrajska povest. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- VIII. „ **Tri indijanske povesti.** Cena 60 vin., karton 80 vin.
- IX. „ **Kraljičin nečak.** Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- X. „ **Zvesti sin.** Povest za vlade Akbarja Velikega. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- XI. „ **Rdeča in bela vrtnica.** Cena 40 vin., karton 60 vin.
- XII. „ **Korejska brata.** Črtica iz misijonov v Koreji. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XIII. „ **Boj in zmaga.** Povest iz Anama. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XIV. „ **Prisega huronskega glavarja.** Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XV. „ **Angelj sužnjev.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.

Častilcem presv. R. T. naznanjamo, da izide znani molitvenik „**Večna molitev**“, kmalu po novem letu, v novem natisu z velikimi črkami. Knjiga bo obsegala vseh 30 molitvenih ur in bo imela kljub temu tako velike črke, da bo zadostovala za vse potrebe. — Gotovo bo s to izdajo zelo ustrezno vsem množestvilnim častilcem presv. zakramenta.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.